

Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka.

Odział Rękopisów

Zespół (fond) 4

ZBIÓR RĘKOPISÓW BIBLIOTEKI BAWOROWSKICH

Dział 1

1176. Lech [hasło konkursowe] Dębicze.

Komedia w 5 aktach

[przesłana na konkurs dramatyczny Wydziału Krajowego we Lwowie].

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська обласна наукова бібліотека
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
№ *Бав: 1176*

Львівська бібліотека
АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

51

Lw. 58/900

Konkurs Dramat. polski

" Debiute

" Komedja w 5 aktach "

godto " Lech "

I 950
1.176

1.176.

Osoby

Michał Debicz

Edward Debicz

Karol syn Michała

Marelda Knoińska siostra
Debiczów

Knoiński jej mąż

Artur Knoiński ich syn

Julja Przińska

Ada wychowawica Edwarda
Debicza

Psiaque

Baron Kand bankier

Eugenia jego żona

Czarski

Czarska

Walentowa baba wiejska

Brygida służąca Przińskiej

Jakob służący Michała

Jan lokaj Proniskiej
Dion lokaj Edwarda
Lokaj Zanda
Krosztur

akt 1, 4; 5⁴ w Dębinach
majątku Michała Dębicza
2, 3; 4⁴ w Warszawie
2⁴ w willi Zanda
3^{ci} u Edwarda Dębicza
4⁴ u Proniskiej

Instrukcja dla aktor³
ów

Michał Debicz lat 65 siwy
Edward Debicz zawsze w
czarnym ubraniu, cylin-
drze z tuberosą u kłapki
lat 50 ciężstwo wygląda
Karol lat 26

Wojniński lat 55

Marcela lat 52

Artur lat 30

Proniska lat 35

Ada lat 18

Książe lat 40

Łanę lat 50

Eugenia - 30

Czarski - 30

Czarska - 20

Kosztur - Człop z czerwono-
nym nosem i miną pija-
ka

Walentowa - 50-letnia baba
wiejska

Akt I

Pokój przywrocicie ume-
blowany. Dwa garnitury
mebli. Na stoliku ranki.
Do Fotografii. 3^{ci} Drzwi.
Forsepian

Scena 1.

Karol - Jakób

Karol / siedzi i czy-
ta listy /

ta listy /

Jakób / przypa-
truje mu się /

truje mu się /

Karol

/ czytając / Wielmo-
żny panie! Najprzej-
miej upraszam o zwrot
pożyczonej sumy... O ten
ma czas / bierze drugi
list / Wielmożny panie -
należy mi się od pana
/ rzuca list / wiem o tem

Bierne trzeci / Laskawy
panie! / powtarza / Las-
kawy! Dziwi mnie
że drug. / prerywa / I jest
się czemu dziwić, że ktoś
nie oddaje, jeśli nie ma
pieniędzy! Co temu to
jużby oddać warto
/ chodzi po pokoju / ale
z czego? / do Jakóba /
Co mi powiesz Jakobie?

Jakób

Proszę panią przysła
Walentowa

Karol

Jaka Walentowa?

Jakób

Murcie wdowa po nie-
boszczyku Walen tym
co to go koń kopułem
na miejscu trupem

potoryst. Karol

A!

Jakob

Gada, że panicz jej coś
obiecał. Kto to chytra
baba, niech się panicz
nie da jej otumanic!

Karol

Prawda, prawda, niech
tu przyjdzie

Jakob / wycho-

Dzi!

Karol

Przeca na stoł pugilares
Onegdaj wygrałem
O kłosa trzy tysiące.
Tysiąc pięćset datem za
Bystką, ta klacz jest
więcej warta - pozosta-
je tysiąc pięćset. Tysiącem

zafatatem najpilniej-
szą Diura pozostał
pięćset, które muszę
dać tej babie. Obiecałem
ciema co! /wychodzą/

Jakób i Walentowa
Seena 2

Karol - Jakób - Walentowa
Walentowa

Padam do nog, jasnie
wielmożnemu panicro-
wi

Karol

No, no wstaniecie walen-
towo!

Walentowa

Bo to ja przyszedłam do
jasnie wielmożnego
panicza jak do ojca!

Karol

Macie tu pięćset rubli.

6
przeliczcie /Daję jej/
Walentowa

Nie mam ja co liczyć - i tak
wiem, że panicz biednej
sieroty /ptacze/ nie ukryje
Dzi.

Sakob
To ci sierota!

Karol
a nie zmarnujcie gro-
sza. Najlepiej kupcie
sobie chatupinę i ka-
wat gruntu. Będziecie
mieli spokojną starość

Walentowa
Dzi to panicz radzi mi jak
~~przejść~~ katolik
Karol

A nie wychodzić mi drugi
raz za mąż, bo was me-
żowska familia okradnie

Walentowa

A broń mię Matko
święta. Póź mię już
nieboszczyk mój
panie świeci nad je go
Dusza - była nagymocit,
a miałabym brać dru-
giego. Ledwie co odet-
chnę tam

Jakob

nie gadali byście na nie-
boszczyka

Walentowa

Bo co? Jakto zaraz chłop
za chłopem drzyma

Karol

nie kłóćcie mi się! No
i dźcie z Bogiem

Walentowa

A niech tam paniczowi
pan Jezus jako pobłogostawi.

7

Niech mu da piękną panią
takiego aniołka, taką
slicznołkę...

Karol

Do Jakóba Weź ją do dy-
bla!

Jakób

No - wynosić mi się. A wie-
cie siła tej macie grosza?
/mówią przy wyjściu/
Walentowa

No ile pięćset złotych.

Jakób

Publi...

Walentowa

E! nie gadalibyscie po
proźnicy

Jakób

Poczekajcie na mnie, ja tam
zaraz przyjdę z wami
przeliczyć

Walentowa

/wychodzi/

Karol
Jest tam jeszcze kto?

Jakob
A jest... Cynamon

Karol
A ten czego chce

Jakob
Musicie pewnikiem pieniędzy

Karol
Powiedz mu, że dzisiaj nie dosta-
nie. No nie mam i skończyło
się.

Jakob

On powiada, że cięgiem chodzi i
chodzi, że jwi żart buty.

Karol

Mój Jakubie, daj mu na buty,
daj ze swoich pieniędzy, po-
iżesz mi - aby mi dziś dał spo-

8
kój. Niech przyjdzie jutro,
popołudnie, po południu. Czego
ścisze?

Jakob
Oj źle paniemu
karol

Co tam mruccysz?

Jakob
Gdyby się tak starszy pan
o tem wszystkim dowie-
dział / po chwili wychodzi /
karol

To byłoby niedobrze! Ojczy-
sko, modłoby to życiem przy-
stacie. Skuj - skuj - ten już
dwa razy za mnie stacie?
No, jakoś to będzie / podcho-
dzi do okna / Ha! amaronka!
Ja bystra chodzi jak mo-
nowe powietrze. a jeśli
pani Julia zapragnie

zwrocić mi pieniądze?
Teściocia powraca z kościoła.
Wycelowaty się już,
niech się wygadają, a
ja się ogolę

Wprowadza Marcela z Proń-
ską w amaryncę!

Scena 3

Marcela Prońska
Prońska

[w reku z Fotografiami]
Pani z przechadzki?

Marcela,

Jak, codzień: z kościoła, z
kościoła!

Prońska

Kastałam w domu pana
elichata?

Marcela

Brat mój jest w domu jak
zawsze i od dwóch tygodni

co dnia nadaremnie oczekuje
na sąsiadkę, która o
nas zapomniata. Gdyby
nie Karol, który jest tak
czystym gościem u pani,
nie widzielibyśmy co
się z panią Dzieje
Prońska

Czyż ja już dwa tygodnie
nie byłam w debinach
Marcela

Ostatni raz widzieliśmy
panią na mszy katobnej
za drugą nieboszczki bra-
towej mojej, zony Michata
akurat dwa tygodnie u-
płynęło dzisiaj. Był to
dzień świętej Malwiny.
A ja takie rzeczy dobrze
pamiętam - sembar dzieje
że w tym dniu odwiedził

nas brat nasz po piętna-
stoletniej nieobecności w
kraju

Prońska

Jan Edward Debicz,
Marcela

Tak Edward!

Prońska

Widziałam go wtedy w koś-
ciele. I mam pani wyta-
maczenie mojej nieobecności.

Gdy do rodziny powraca
jeden z członków po tak
długim przeciągu czasu,
obecność osób obecnych bynaj-
mniej nie jest pożądana.

Marcela

Sądziłam pani, że Edward u
nas długo przebywał? Też o
samego dnia podwócił do
Warszawy i odłód ani razu

u nas nie był.

Próska
Nie był? Czyi być może?

Marcela

Edward jest Dziwakiem. Las-
klepił się w swoim au-
stralijjskim muzeum i
wraz z synem moim
Artur-em układają katalo-
g zbiorów

Próska

Wszak pan Artur jest adwo-
katem?

Marcela

Mój syn jest tak zdolny,
że pomimo klienteli, znaj-
duje dość czasu na inną
pracę.

Próska

A któż była ta przeslierna
panienka, którą widzia-

Sam w kościele u boku
pana Edwarda Debi-
era?

Marcela

To suda, jego wychowawca,
córka umarłego chodaka, z
którym Edward prowa-
dził w Melbourne wspólny
interes. Dwa lata temu
wysłał ją do Krakowa
na pensję, aby się dob-
rze nauczyła ojczystego
języka, skąd ją obecnie
odebrał, powracając do
kraju.

Prońska

A zatem współwłaścicielka
jego milionów...

Marcela

Nie wiem nic o tem, nie
interesują mnie takie

Dochesne kwestye
Trojiska
y Zakonu Kaspek dla
młodzieży.

Marcela
Zubaszera dla koty orow, co
umarnotravili lub mar-
notraviaz, ozywizne.

Trojiska
Zapewne panna etda prze-
znaczona jest z gory dla
pana Artura Trojiskiego,
lub pana Karola Debicka.

Marcela
syn mój stoi o własnych
siłach i niepozwoli sobie
nauzucac nikogo. Karol
zaś ma łaski u stryja
wszystcy mówią, że jest
do niego podobny, choć
Bogiem a prawdą, ja

tego nie widzę. Czy podobna?
Tak pani sądzi?
Widziata pani Edwarda?
Słychać silne pukanie w
boerne drzwi wystraszona
Marcela patrzy na drzwi/
Przepraszam panią
[wybiega]

Prońska

sama! Podobny, podobny!
musi być podobny, skoro
jak widmo przeszłości
przyciąga mnie do tej
rodziny, z którą nie powin-
nam mieć nic wspólnego,
którą powinnam nie-
nawidzieć!... Takim ty
byłeś ongi - panie Edward-
zie Debicz! gdyś rzucił
zniewagę kobiecie, zniewa-
gę, na jaką tylko nik-

11
czemny egoizm mężczy-
zny dobić się może.
Uciekasz, teraz przedem-
ną! O stamie ja, twoje
dumę! a gdybys' dziś tu
przybył... stojąc przy zwier-
ciadlej cie, nie, ujrzyś
mnie, gdy będę tak pię-
kna jak tu / patrzy się na
fotografię, którą trzyma
w ręku / jak tu!

Wichódka Michał i Marcela
Scena IV

Proniska - Michał - Marcela
później Karol
Michał

Nareszcie, pani Giulio
/całuje ją w rękę / przy-
pomniłaś sobie o nas
Proniska

Wybacz, drogi panie.

Michał

He mna starym nie
licysz, uż pani chyba
z wrytami, a syn mój
Karol przecież aż nadto
często przebywa u pani.

Prońska

Wzamięn spełniam obie-
śnice, jaką dałam pa-
nu, daje mi fotografia/

Michał

et fotografia pani

Prońska

Tak

Michał

Dziękuję, et ja, wścisnie
przygotowatem ramki...

Marcela

!ogładając/ etch, jak młodzieńko
pani tu wygląda, jak pan-
na!

Proniska

Nie bylam jeszcze... zamę-
 zna, gdy robiona te foto-
 grafie! Jest ona mi naj-
 milejsza nie tylko dla
 tego, że przypomina mi
 chwile, kiedy nie bylam
 jeszcze stara baba, / do
 Marcelij daruj mi pani
 te slaboška, ale głównie
 dla tego, że święciłam
 tego dnia pierwszy mój
 tryumf jako koncertantka.

ellichat

Wiedeńska? / wklada fotografie
 w ramki

- Proniska

Tak, robiona w Wiedniu.
 Ma już lat piętnaście.
 Do Marcelij nie więcej.
 prawdę mówię, aż do

wieść jej nie mogę, albowiem
fotografii, nie nosząc daty,
ukrywają tajemnice wieku
nieujęściego. Fotografowa-
watem się jeszcze wiele
razy w czasie kilko-
ltniego pozycia mojego
z nieboszczykiem mężem,
lecz wszystkie inne foto-
grafii są mniej udane.

Daję więc panu, co mam
najlepszego. Co panu za-
grai?

Michał

Obiecadas mi pani - to
souvenir

Prońska

które, a banko mydlana?

Michał

To, które pani zjednało euro-
pejską stawę.

Prońska

Spróbuję /siadając do forte-
pianu - bierze akord/ a forte-
pian nieco rozstrojony!

Michał

[Do Marceli] a mówię ci
Marcelo, że fortepian
rozstrojony! [wchodzi Karol
wita się i rozmawia z Proń-
ską]

Marcela

Tu na wsi trudno w jednej
chwili temu zaradzić

Michał

Prosiłem cię o to już kilka
razy i jestem pewny, że
jeszcze nie wierzysz stroiciela.

Marcela

Będziemy jutro w Warszawie
u Landow - sądzę że będzie
można to załatwić!

Michał

Nie wiem, czy będziemy.
Kobiety nigdy nie są ściśle
w rozmowach

Marcela

Alex Michale

Michał

Pozwól mi to samemu ucy-
nić. Zaraz sam napiszę do
stroi ciela. Kobiety nigdy
nie umieją odróżnić kre-
czy pilnych od mniej wa-
żnych /kierują się z Marcelą
ku wyjściu/

Marcela

Wychodzi

Prońska

Patrując na Michała Takto
nie będziecie państwo jutro
u bankiera.

Michał

14

Wprawdzie by' tam powin-
niem ze względu na wielo-
krotne zaproszenia pana
Landa, z którym rodzina
moja ma stosunki od lat
wielu, lecz znasz pani
Julio mój spokojny tryb
życia, wiesz że nie bywam
nigdzie

Prośka

A tak liczyłam, że się
spotkam z panem

Michał

Więc i pani tam bę-
dzie

Prośka

Pani Land wzytowa-
ła mnie być muszę.

Michał

A będzie pani gra-
ła.

Prońska

Może....

Michał

[wychodzi]

Scena 5

Karol Prońska

Karol

Wreszcie się pojedzie! Tak
Orfeusz porusza się pani
skaty. Ojciec mój w pa-
ni formalnie kazo-
chany!

Prońska

O! lubi muzykę

Karol

Tak, od czasu śmierci
matki...

Prońska

Która bardzo kochał

Karol

Która bardzo kochaliśmy,

bo była to kobieta święta¹⁵
ojciec robojętniał na
wszystko. Nic go nie
rajał. Kycie wy-
petnia mu jedynie
muryka i pielęgnowa-
wanie ^{Kwiatów} na grobie mat-
ki?

Prośba

Źbudzić go nie należy
z tego odrętwienia. Gdy
kycie uderzy nas je-
dnym z tych ciósów,
których zapomnieć nie
można, muryka zdol-
na jest ukłysać do
śnu łaskawy i ból. Bo
z wszystkich sztuk
pięknych ona, muryka,
najbardziej odpowiada
jej niewkręśloniej łasknicy

nieuchwytnym pra-
gnieniom, całej tej
Duszy rozstarganej na-
szego wieku. Jest kochan-
ką naszych czasów.

Karol

Mówi przez panią
artystka, której ta,
muzyka jedyną
stawę.

Płońska

Nie tylko za Stawę ją
kocham, nie tylko
za czułość jaką pieści
moje ucho. Ona była
moim charakterem,
moją wolą. Mia-
łam jedną chw-
lę w życiu...

Karol

/przymuwa się do Prouńskiej/
 & więc i ona miała chwile.
 le...

Prouńska

W której wszystkie
 te sprężyny Duszy,
 które nazywamy
 poczuciem moral-
 nym, pektu. Wtedy
 wadowała mnie
 cześć dla sztuki.

W ostatnich cza-
 sach zaniedbałam
 muzykę. Niebosz-
 czyk mój, mój nie
 powalał mi
 występować na
 estradzie.

Karol,
 bez wątpienia był to samo
 na jego miejscu.

Prońska

Powodowany tą skradną
kuchnią, która jednakże
męchymy nigdy jeszcze
nie doprowadziła do celu.

Karol

Nie, w imię zasady, że kobiet nie wysta-
wia się na pokuszenie, natomiast ar-
tystek

Prońska

Bo te zawsze muszą ulegć pokusie,
nieprawdaż?

Karol

Nest to reguła prawie bez wyjątku!

Prońska

Jakto dobrze, że w tym wygrazie
prawie pan zostawił furtek
dla biednych kuszonych

Karol

Artystka pani Giulio, jest
szwiedzą, zamierająco w

swych murach skarby, a
 których sama udzienne
 przypomina. Poi się tedy
 u jej podnóża do oblegają-
 cych. Szeli kto szeregłowy
 khalart sprzymierzenia
 w samym sercu twierdzy,
 który zdradziecko odwieca
 mu mur, przez się konczy
 dobrowolną kapitulacyą. Sz-
 zeli nie następuje pra-
 widłowe oblężenie. Ten
 ze szpurnujących robi
 wyłom w murze, tamten
 wysadzi bramę, inny uszkodzi
 basztę. Wobec nieustannych
 ataków całego nie ma
 czasu naprawić szkód, widać
 się i coraz opieszalej stacze
 murów. Wreszcie karypia

to... pewnej ciemnej nocy jeden z obywateli
 w przedkieru dobiegł się na mury i triumfalnie wstąpił
 standard.

Prusiśka

Tau oblegat taką twierdzę?

Karol

Oblegam

Prusiśka

Jesteś pan już na wy-
łomie?

Karol

Elluzę ja zdobyć!

Prusiśka

Nieprzeceniasz pan sił swo-
ich?

Karol

Elluzę ja zdobyć, bo skarby
które tam widzę, zapalają
we mnie pożar, bo
jestem przy nich
tak blisko, a dotknąć
mi ich nie wolno,
bo Kocham ciębie.....

Prusiśka

I cóż dalej?
Karol

Przysiadając sobie
Kocham panią
Polska

Cóż dalej, panie Karolu?
Dzieciaku, Dzieciaku... Nie
masz przed sobą osmnasto-
letniej dziewczyny, która by
uwierzyła pańskim
raportom i rzuciła ci
się na szyję, abyś ją
wkrótce jak zwycięży
kuiś odwrócił. Proponuję
polska tak wiele dla
mnie naszytna, dawata-
by mi prawo być
pana... miłośnikiem.
Ponieważ - jednak i ja
może nie jestem bez

uuiy: zbyt często przyjmowałam pana u siebie, na co jako artystka pozwalać sobie nie byłam powinna, przeto niepsutemu Dziecku przebaczyć muszę. No, rozchmurz pan czoło! Obraziłam mężką, a mamę zdobywcy - to wetka wet. Panie Karolu, czyż panu tak trudno uszanować we mnie kobietę. Przebaczyć mi, sobie i wam i naszym przyjaciołom.

Karol

Skoro pani tak cożkaruje
(na stronie) Tak, czy
owak, musi być moja!

Prońska /na stronie/
 Jak on do niego podobny!
 /powtarza się siłne
 pukanie/
 /wychodzi Jakób/
 /Karol podchodzi do
 Jakóba/
 Jakób

/podchodzi do Karola/
 To pan Krowicki. Ponie-
 waż odświeżają jego
 pokój, musieliśmy go
 tutaj przeprowadzić.
 Zaraz go uspokoję /wychodzi/
 na scenę głos Krowickiego
 a sknera, skapce, a
 o usigroste!

Prońska
 Płakająco patrzy się na Karola
 Karol

Nie wiesz pani o Lem.
Best to jedna z smutnych
kart naszej rodziny.

Wuj Żnoński - niebezpieczny
słowy alkoholik.....

Prońska

Kakto? Pan Żnoński, ongi
ow elegancki i świeży
pan, członek wiedeń-
skiego Hockey-klubu.

Karol

Niestety... Pani znała
wujka Żnońskiego?

Prońska

Widywałam go w Wiedniu
powozącego wspaniałe
tym zaprzęgiem w kawa-
łach wzięciu innego pana.

Karol

Służba Edwarda. Byli

przyjaciółmi. Dziwnie
 odmienne losy spotkały
 tych dwóch ludzi. Oba
 dwaj stracili majątki.
 Wuj Złowiński znalazł
 pociechę w smutnym
 matogym. Struji E-
 dward jak Feniks odro-
 dził się z popiołów i
 zaczął żyć na nowo.
 I wchodzi Jakob z
 butelką w rękę /
 Tylko robota z tym
 opętanym, a chłabo by-
 lo chłabo ciężkiem / wchodzi
 drzewiami, skąd stychać było
 pukanie /
 Fronska

Opowiedz mi pan, proszę, dzieje
 tego estowicka, o którym

ciągle stysze.

Karol

Spryś Edward jest kawalerem. Będzie temu lat kilkanaście po-
rnat w Warszawie jakas dziewczyna, sie-
roba, wykradł ją od
opiekunów i uwiózł
do Wiednia. Tam kształ-
cił ją podobno na ar-
tystkę, mówię podobno,
gdym nikomu z nas
bliźsze skre goły tego
romansu nie są
wiadome. Chyba by
uwy Lwowski o
tem cośkolwiek wie-
dział. Dość że po
roku ojciec mój

odbiera list z Australii, w którym stryj
kawiada mia nas
nie poszukuje otoka
i jest nadzwodne do
krobienia majątku.

Proiska

et oua ? da Dzielowery
karol

Była zapewne najwy-
czajniejszą awanturnicą
o tak zwanym tempera-
mencie artystycznym.
Pochłonięta resztki stry-
jowskiego mienia, a
następnie...

Proiska

udała się na poszukiwanie
otoka. Coś dalej?
karol

Po latach osmiu stryj
był posiadaczem mi-
lionu i wracał z
nim do Europy. Los,
który często przesładuje
najbardziej nieszczęśliwym
kambiebnie nad nim
zadzwia, na okręcie
benwiewem przewoził w
karku cały swój ma-
jątek. Wócił tedy
języczkiem raz do Australii,
długo, zatonął z jednym
z rodaków swoich
hodowcą owiec i handlem
wełną, i w ciągu siedmiu
lat dorobił się grubych
milionów. Przed
dwoma tygodniami
przybył do kraju

Prońska

Tym razem nie próbujac
już grać w karty...

Karol

Wspólnik jego umarł,
zostawiwszy na jego
opieczność

Prońska

Sliczną dziewczynę, której
przeznaczeniem jest zostać
panią szlachecką, lub nie-
szlachecką

Karol

Nie pani!

| stychać turkot |
Prońska

Goście?

Karol

| wyglądając oknem |
Kto, kbur, co go tu
prypr...

(wchodzi Ada i Artur)

Scena IV

Karol - Troijska - Ada - Artur

poźniej Marcela

Ada

(na progu do Artura)

Ależ, panie Arturze!

Artur

Jest, pani pod moją opieką
i władzą.

Ada

Obejdę się bez pańskiej
opieki, pańskiej władzy
i pańskiego ramienia.

Podawaj pan ramię
kalekom, kobietom
starym, które tego
potrzebują. Ja sama
sobie dam radę.

Artur

Na upór nie ma lekar-
stwa.

Ada

Rozumie się, że każde
zdanie kobiety, noszące
cechy samodzielnosci, a
nie skierowane do wie-
kiem Kocham, jest dla
was uporem, narozu-
miatoscia.

Artur

/przedziera i ajac/ kobiety,
kobiety...

/wychodzi Marcela/
Marcela

Idesko, droga Idesko,
a los nam, sprawiła
niezgodzianke / przedsta-
wia/cda, wychowania
mojego brata, pani

Prońska.

Prońska

Serdecznie cięsz się, że
pomałam panią. Pyska-
łam o niej tyle od pana
Karola.

Ada

Łdanie maksymy o
kobietach zupełnie
nie zastępują na uwagę.
Karol

Porwól mi pani naszobować
te wybrańca, maksymy,
aby przejść mogła do
potomności.

Ada

Twoi pan ni dokucha
Marcela

Jak się ma twój opiekun
a dziecko?

Ада

Sir Edward zaczął tu
wędrować...

Prośba

Prośba Devisch zaczął tu
wędrować?

Ада

Tak! Przyjechaliśmy na
statku i początkowo
mieliśmy zamiar, ko-
rzystając z pięknej
pogody, przyjechać tu pie-
szo. Lecz obawiając się
o pana Artura, nie mo-
żemy nie przejść, lub zbył
się zmęczyc, wzięłam
go pod swoją opiekę
i przyjechaliśmy. A
Sir Edward, który jest
amátorem pięknych
pieszych

wędrówek, będzie tu na
jaki kwadrans.

Artur

Nest przytomie, panno
Ido; ten się śmieje, kto
się ostatni śmieje.

Prosiła

Nie prawdaż panie Karolu,
że zwykle ostatnia
śmieje się kobieta?

Artur

Byłbyś ty Karolu, tego
doswiadczył?

Ida

Doswiadczył, doswiadczył?
Luz pilny pan tylko
siebie, panie Arturze

Marcela

Mysli nie tylko o sobie,
lecz i o kim innym od czasu

Karol

(do Próżni) /
 Po ostatnim śmie-
 chu kobiecy nasze-
 prze częstokroć
 lekkim uśmiechem
 męczącym

Próżni

A więc z lekkim uśmie-
 chem kobiecy u-
 mie panu Dewi-
 Dżenia. Pan
 Marcelo, na
~~moje~~ już czas
 Panie Karolu
 proszę o Bystra
 Karol

Według rozkazu pryncypała
 utwor
 Coś jej się bardzo śpieszy

Mareela

Nie zachękała pani na
brata ?

Próska

O, pani Michał trochę na
nas zachęcała.

Prześlądamy go ju-
żo u Kaudów.

Mareela

Boże jedyny, mówię
nie o Michale

Próska

o kim ?

Mareela

Mówię o Edwardzie
Karol

Próska

Pani Fuljo - Bystra
czeka.

Próska

26

Y niecierpliw się /do Ady/
Wszak zobaczymy się pilno
Ada

Kieski, zda się, mi się że Sir
Edward odmówił zaprosze-
nia pana Landa.

Proniska

Nie powinien być tego czynić
ze względu na panią. Młodym
osobom potrzebna jest korzyść.

Ada

Ma też nie traci nadziei, że
mi się uda go namówić

Proniska

Proszę odwiedzić mnie pani
w Warszawie. Mam tam
drugą sędzię, w której
cały przyrost sędzię
przebywać będą. A
proszę /na progu/ pani

Karolu, ile jestem panu
Dziwna za Dysta.

Karol
O pani, Dobrośotka
Prońska

Spodriewam się, panie
Dobry, nie Dysta, jestere
znajde u siebie rachunek
wychodzi za nią Karol

Marcela
[do Ady] To Karol kupił tego
konia dla pani Prońskiej

Ada
Tak? pan Karol zna się po
dobro na koniach. [do]
ja, obejrzeć
[wychodzi z Marcela]
Artur

[sam] Wyaszek nieka

18
przed piękną panią Prwi-
ską, piękną panią Prwi-
ską przed wyjątkiem - to
godne zastanowienia

swrca Karol/
scena VII

Karol chętnie pózniej
ełda i Marcela

Karol

akturze, Dla czego stryjku
Dziś przybywa
aktur

Nie wiem - może przez
troskliwość o marnotra-
wnego bratauka
Karol

szczęśliwie że wie o moich
drugach.

aktur

Wspiera się iż wie, że

jeszcze, w potrojeniu bez
wypisania

Мкад

Karol

Arthur

Prusając ramionami
Wczoraj wczuwał Kauda
i mówili z sobą, Hugo
Karol

Mówili o mnie? Coż
mówili?

Arthur

Mój drogi nie mam
niecierpliwości podstuchiwania:
ustyszawszy tylko,
ostatnie jego słowa, które
poczy, poręganemu powie-
dział do Kauda: ani grosza
kredytu, nikaд, liczę w
seul na pana.

Karol

Cheć mię przycisnąć do
muru

Edward

No, nie bierz tego na
serce. Dwa razy już
próbowat ci pieniądze
i za Grecję zapłaci.
Każdą wasz się Dębicki!
Tym razem porobi ci
prawdopodobnie
jakieś następowanie,
wypadnie ci może
ulec do mi, no ale
trudno...

Karol

Przemocą mnie do
niczego nie zmusi!
/wchodzi chyba i
Marcela/

ada
Panie Karolu
Karol

Stwórz pani do Stefana
muszę z toba obster-
niej pomóścić
Stefan

Proszę cię.

ada
Moi panowie, ja nie
przyjechałam tutaj
po to, aby się mścić
do Karola / Rozprawy
główny dziś iaktad.

Karol
Saki, panie edo?

ada
A nie pamiętają pan,
o czym się zaborcyli.
Regaly. Zobaczmy

Kto rzy cię zię. Łdystau-
supę pana odrazu.
Karol

Czy nie można by do Toriję
tego na kiedymidziej!
Kda

Łekasz się pan przepra-
nej. a może się pan
obawia słońca? Kawa
pudobno głęboki!
Karol

Sturę pani
Kda

Gdyby pan łouał jakym
pana wyrazemata!
Marcela

Ja, łrzy łodki ckturze
Kda

O pan cktur! przeciek
pan nie umie wio-

Stowai.

Artur
W istocie ta zabawa
nie sprawia mi
wrecz gbluej przyje-
mności.

Ada
Jwychođzac do Karola
Dau panu fory

Scena IV
Marcela Artur
Marcela.

Arturze, jak ty moiesz
tak lekkomyślnie po-
stępować

Artur
O co ci mamo właściwie
chodzi?

Marcela
Zamiłujesz eby. Nie

postępuję w myśl
 matki swojej, która
 by chciała, abyś
 wreszcie ustalił
 swój los. Arturze,
 czy ty pomyślał
 kiedykolwiek, aby
 wciągnąć do siebie
 nieporządliwego
 ojca i matkę, po-
 zostających na fa-
 szkanym chlebie.

Artur

Nie myślę się jeszcze
 nic.

Marcela

Nieszczęsny mój synu,
 ludzie mój, nie
 wierz cię tu niego.
 Dżuma, rozpustnica

Bankierowa

Arthur

Ona mi do orientowania
super nie nie przeszkadza.
To bardzo porządna kobieta.

Marcela

Chyba Arthurze, wszak
ona jest cudną kobietą.
To grzech!

Arthur

Moja mama, rozumny
mi rozgadnie. Kiedy
ma lat osiemnastu
Wuj Edward powziął
zamiar nie wydać
jej za mąż, dopóki
nie będzie pełnoletnia
i sama wyboru
nie uczyni. Elżbieta

przede wszystkim lata
 czasu. Rozumiem
 się, że niepowinno
 Edwardowi byćoby
 dość przyjemnie,
 gdybym mogła mu
 rościć ja, a byćoby
 mu bardzo przyje-
 mnie, gdyby
 nim rościł Karol.
 Ellarela

On nazwała Debick
 i jest podobny do
 niego. Ty jesteś tylko
 Andriuski.

Artur
 Tak, ja jestem tylko
 Andriuski! Gdyby je-
 nak Karol ożenił się
 z kim innym... WTA-

smie w chwili obecnej
ze względu na gwałtowny
miejscowy ruch, oświadczenie
jest dlań prawie
jedynym punktem
wypicia!

Marcelo
Naprzekład z Proinska
Arthur

Widzi mama - jest i
narcyzowa, że
srogu swego elicha
za przeszkod nie
przewiduje. Synowa,
która będzie grata
na, forte piane
uśmiecha mu się
chyba, a reszta - jeśli by
jakoues były, więc
mamo że bawia pracę

na swoje barki.
 Karola ja biorę
 na siebie. Prońska
 zaprosi une femme
 de quarante ans po-
 kąpi oceanie nitodego
 męza - z tej strony
 opowiesz mi leżenie.
 Wuj Edward - jeśli będzie
 temu chętny - dobrze,
 jeśli będzie - miał
 powody przesied
 ziadania temu mat-
 riuśstwu - bardzo
 dobrze

Marcela
 Ależ Prońska może
 nie chce!

ekstur
 Kobiety w tym

wieku, zawsze chcą...
wypić kawałek

Marcela

W ostatnich czasach
przeszła u nas by-
wać.

Artur

Od kiedy?

Marcela

Od dwóch tygodni.

Artur

et więc od czasu przyjazdu
wujka Edwarda. W tem
jest coś! Matko, wszak
opier mój był przyjacie-
lem wujka?

Marcela

Obadwaj trwonili razem
majątek i zdrowie.

Artur

Chciałbym się widzieć
z ojcem

Marcela

Jest tu. Tylko ostrożnie,
bo onegdaj uciekł. Ten
kosztur, który go pil-
nuje - taki jest nie-
rozwagiasty. Dopędzono
go na stacji. Chciał
jechać do Warszawy
Do ciebie

Artur

Zostaw mię matko!

Marcela

A porzucię Kana Dzwę,
synku, porzucię! To
brzech, który sprawa-
dzić może na nas
Kara boska i ucho dzi
Kwiniński, za nim Kosztur

Oj i opiew idzie na spacer.

Secna IX

Marcela - Artur - Knociński

Kosztur

Knociński

/ przypatrzył się Arturowi /

Artur

To ja opiew!

Knociński

Ty Arturze i mój synu!

Jeżeli, go! Dobrze że przy-
szedłeś, mój synu. Ja

sam chciałem do ciebie

jechać, ale mię zabra-

matkę i Artur / wskazuje

na Kosztur / Sopotyisko,

ten Sopot!

Artur

Ważę znaki Koszturów

aby się usunął. Kosz-
 kusz staje w głębi sceny
 u środkowych drzwi.
 Uspokój się ojcie, ja
 cielnie niedługo zabiorę
 do Warszawy, będzie ci
 u mnie dobrze, be-
 dzieś miał wszystko
 czego potrzebujesz.

Luoiński

Pracuj wcz' mnie
 zoba Dzisiaj, zaraz. Bo
 widzisz / ogląda się tuw-
 s'luwie / ka mi wszystko
 Łatwo

Arthur

Skąpią ci ojece?

Luoiński

Skuery, skuery! / ogląda się /
 chce mi co dać za, foto-

wę wespisę leu Totr / na
korkuaf Totr!

ebtur

Dam ja mu / korkur
znika na chwila, aby
wkrótce powrócić i
romansia naszę pnie
z Marcelą / Kłisę go na
kwasne jabłko!

Ynoiiski

Kłisiesz, Kłisiesz, synku. A
papamęlasz ty, ty piją-
ku! / wygrania pięście!

Ucieki Totr! ebtur

Ynoiiski

A Totr / smieję się zadowolony / eb-
turze, ty tylko jeden o mnie
pamiętasz. Bo matka twoja
to nie! Ona całe swoje życie

w kościele przedziata!
 Ona mnie nie kocha. Nikt
 mię nie kocha! /prawie
 ekrur

ależ ojcze, Kochamy cię
 wszyscy i matka i ja i wy
 Michał!

^{Knouński}
 Michał Saba to głowa.e!
 ekrur

Swój Edward

^{Knouński}
 Edward? /paura/ Edward -
 nie on - kochał kule.
 Dobra była dziewczyna,
 ucieka. Za sam się do
 niej bratem, ale na-
 próżno. Za to jej Edward
 dobrze zapisał. Tak!
 Tylko nigdy nie chciała

pić szampana. Wiesz,
Arturze, że szampacu,
kocurak czy wódka,
to jedno i to samo. Ty
mój synku, weź się
od razu do wódki, to
dawniej kosztuje ma-
jątku nie stracisz
| wirok jego pada na
fobo gracie, wpatruje się
wreszcie z krykiem
Gulka!

elareola / podbiega /

Bredzi! Ojciec - ^{Artur} - pojedzie
na spacer

ona spacer? ^{Knociński}

Tak na spacer ^{Artur}

Ynoiński

/coraz gwałtowniej/
Dokąd, poco, niechcie-puja
De z łobą do Warszawy.

Marcela

Pojedźcie, pojedźcie z ebrka
rem do Warszawy.

Ynoiński

Prech ode mnie, ty ty
Kłamiar! prech! /kupiej/
ebkur

Chodźmy cyre!

Ynoiński

Nie chce, nie chce /kupiej/
Korbur

/zbliżając się/ eSteck pau
idzie na spacer

/mierną się ocyuma/
Ynoiński

Prech ode mnie

Ra godniej prece ode mnie!

Kosztur

Pojdźmy / bierz go za rękę
wychodząc /

Marcela

/ pakuj się za mną /

Artur

(Do siebie) Więc Prońska
była kochanką wujka

/ wychodząc echa / Karol /
siena X

Marcela - Artur - echa - Karol

echa

Miałeś ją u lepsze wiosty

Karol

Sama pani wybierała

echa

To podstęp u panińskiej strony

Karol

Nie, tylko te formy, które mi

pani z góry ofiarowała
 Ewa

Ma nie daję jeszcze za
 wygraną.

Karol

Od tego jest pani kwiata
 /głowa Michala zaszewy/
 Marcello!

Marcela

Nie pójdziesz ze mną,
 Dżekko, przywitaj się
 z bratem /wychodź/
 Ewa

/wychodząc do Karola/
 Umieram się jeszcze.
 Karol

Wiesz, strasznie, że mi do-
 bre zrealizy he wypicijsi.
 Czuje się zdrowym i silnym
 jak nigdy!

Artur
I gotym!

Karol
/śmiejąc się/ I gotym!

Artur
Ja nie mniej porządkiem
czas spędziłem.

Karol
Obmyślałeś jaką obronę,
lub kumieś spiski przeciw-
ciwko stronie przeciwniej?
Wiesz co Arturze, ty
dla mnie jesteś prostacku
czarodziejem.

Artur
Nie wiem do czego zmie-
rzasz.

Karol
Mój Drogi. Dla mnie
godnym zarobosci jest

Każdy, kto posiada tyle
pieniędzy, ile mu
potrzeba, a czerodzie-
jem ten, kto niemając
majątku ani dochodnego
zajęcia, ma je na zawo-
danie jak by!

Stur

Jakto wszak mam
klientelę.

Karol

Która ci wystarcza na
pranie, w karty grasz
nieśrośliwie, ko-
chasz się śrośliwie,
a wszystko to potrafisz
opędzić i zawozić masz
główną.

Stur

Jeśli chcesz wiedzieć

Kamierz nie - gram na
giet Dzie

Karol

Według wskazań mek
Handa?

Przypuszciamy

Karol

Może Handa
mej

Karol

O jesień niedyskretny

Karol

Uwiejsza o to! Powiedz
mi jakubie co bys
by czynił, bo dyle
w mojem potężem

Karol

Ja?

Karol

Ty!

Arthur

Ya napisat bym do
 stryja, najdrubisz stry-
 ju! Peccare pumacum
 est. Kochatem kobilecy
 karty i konie. L'edz
 mojego rycia, miata-
 na tylu pokoznemi
 nichkami grozi jako-
 nieciem. Sam jestes
 stryju Delicem i
 miates' taki sta-
 bostki za m'odu.
 Ocal mie, a za so
 daj ci wro czyste stano,
 ze sie popranie: kobilecy
 nie nawidze, kart
 nie wermie do raki,
 konie wyprzedam i

bede pracował jak
wół.

Karol

Ma już Dajem takie
Dwa słowa.

Artur

Daj krecie

Karol

Wszystko udaje się do czasu.
Luzi mi i trochę wstyd.
Kresła sam powiedziałes,
że stryj prosił Kauda, aby
mi zaunknął kredyt!
Cruje, że stryj wzięł na
kiet

Artur

Nie chcesz tedy! Powiedź
ojcu, ojciec twój gotówkę
nie ma, ale kredyt
jeszcze znajdzie.
Karol

Ojciec? Nigdy!
Artur

Dla czego?
Karol

Ek! gdyby się ożyczyło do-
wiedzieć, że nadurzy-
tem jego krawca! ...
Artur

A jednak przed jej oczyma pó-
żniej dowiedzieć się ma.
Karol

Tak!... i tak i tak i tak mi-
dobrze

Artur
Jest jeszcze jeden śro-
dek to radykalny.
Karol

Taki?

Artur
Mógłby się bogato ożé-
nić.

Karol
To ostatecności

Arthur
Do której wstraknie przysię-
musi.

Karol
Pracoda...

Arthur
| przyglądając się foto-
grafii / jakże to ładna
kobieta ta Prońska.

Karol
Widziacie ją Drisią w
amazońce - go za kurtkę.

Arthur
Widzę, że potkną się na-
czek!

Karol
Dyabelnie Drisła na mnie
Mesteky użycowa.

Arthur

Tem lepiej dla ciebie. ⁴¹ Ta
gdylbym był na twojem
miejszu, nie wakatylbym
się ani chwili.

Karol

Co do czego?

Artur

Nabym się z nią ożenił.
Kogata ma majątek
szlowski, kamieniec w
Warszawie i jeszcze
gotowe wiew do od
kanda. Z jej strony opo-
ru chyba nie będzie.

Karol

Ba! wiesz co, że może
po i nie ta myśl.
Muszę się nad nią
zastanowić. et dołbym
zakachował sryjaska przez
taką samodzielnosc!

Artur

Kapewone, że to byłoby dlań
niepodzięką.

Karol

O tak /wyglądając przez
okno/ stryj!

Artur

Cóż cię tak przestraszyło

Karol,

stryj i dzie. Wolat bym tu
nie być. Będzie kara-
nie, nauka moralna,
br....

Artur

Może masz rację.

Karol

Ukryć się przecież nie mogę
jak dzieciak

Artur

/patrzac na zegarek/
Pociąg warszawski

42

odchodzi o szóstej, obecnie
mammy piąta, mógłbyś
jeszcze zabrać!

Karol

Do Warszawy, cała siła
pary! Dowiedzenia skutu-
rze.

Artur

Przebieg klucza masz tu
klucz od mojego mi-
skania.

Karol

Dobrze, dobrze pracasz
Muchaj Arturze, a ja
strij powie uszytko
oczu.

Artur

BaBa spokojny, nie powie,
ja tu jestem.

Karol

Liere na ciebie - do pika
przechodzi

Arzur.

Do jutra. A namysł
się - ta nuit porze
conseil / sam / Powiniem
i musi się odwiedzić
Czyc' Pruskiej!
/ wychodzi Edward /

Scena XI

Edward Arzur

Edward

/ z tuberką u kłapki Czarnego Siedaka
jak zawsze /

Powiedz mi Arzurze,
co to za amazonka
jechała z Dębni na
karym koniu?

Arzur

Na karym? A to zapew-
ne pawi Pruska na
Bjstrej, klacry której
dla niej kupił

Karol. (Pauza /
Edward

Objasnij mi Arture, jakie wiaasciwoe sto-
junki, Izęką Panią
Proniską z Karo-
lemo?

Artur

Z Karolem? Moa za-
mar się z nią ożenić!

Edward

Ożenić?!

Artur

Tak. (Pauza /
Edward

Czy Pani Proniska bywao
w towarzystwach?

Artur

Bywa prozę wują, su
w Delinach, u
Czarskich, u Landów.

Przez Czy nie mam
Zawiadomić wujka Micha-
ła o twojem przebyciu?
Edward.

Proszę cię, Arturze.
[Artur wychodzi]
Edward

A więc będę jutro
u Landów!

Twoje 1^g dnia.

Akt II

w Landów

Oświetlenie balowe.

Elegancki gabinet w środku
dwój drzwi, z których
jedne wiodą do salonu
drugie na werendę, za
którą widać ogród.

Stolik z winem, chłodzącymi napojami i
ciastkami. Koszyk
czek do bitości
wizytowych. Dwoje
bocznych drzwi.

Scena 1^a

La Scena, wale Stopena
Przez środkowe drzwi widać

gości w Salonie / Edward.

(na progu drzwi prowadzących do salonu
pomyślnie się). Piętnasie
lat. (podchodzi na środek sceny -
chodzi na chwilę Sięci w milczeniu
wreszcie wychodzi Drzwiarni, prowadząca
na werandę. / na progu. Tak
woni róż. (wychodzi na werandę, chwilę
porostaje odwrócony tyłem i wiersialny puc
publiemose - wreszcie podnosi rozmowy
Artura z Eugenją, chwila w ogrodzie /
Muzyna po chwili milkiem, wy-
chac' obłaski, wbiega z Salonem Artur

Scena II

Artur, lokaj, później Eugenja

Artur

(Do wchodzącego lokaja)
Siema pana Karola
Debrera?

Sokaj
 Niema jaśnie Pamię
 Języcowej *Arthur*

Godzieli on byi' more, w
 miernkaniu ani' s'ladu
 /x salom u wrodzi' Eugenia/
Arthur

Alex, Eugenio, na mi' Josi
 boska, badi' ostrozniej'sza.
 Gdy' wiadota przy mui'e,
 mazi' swoj' casy' exas
 patrzyt na nas!

Eugenio
 Kdawato ci sie, *Arthur* me
 on casy' raje'ty Trou'ska
Arthur

Alex upewniam cię że
 patrzyt. Teraz ja wy-
 sredtem, a ty w tej
 chwili na mnie

For gdyby był nawet
ślepy, spostrzeż by
musiał.

Eugenia

Nie gniewaj się, mój
Drogi!

Artur

Proszę cię, wróć do salonu.

Eugenia

Do tej pory nie byłeś tak
ostrożny! Nie kochasz mnie
już, Arturze

Artur

Moja Geniu, nie jesteśmy
już w miódowych młec-
siach.

Eugenia

Skoro mnie nie kochasz,
wzryskuj mi jedno. Niech
się dawie...

Artur

Wróć do salonu, Genii

Eugenia

Udawales' przedemną, że
mnie, Kochasz - Dopóki
ci bytam potrzebna,
Artur

Co to nymfomanki, scena?
Jadł mi do salonu!

Eugenia

Wstrzymujac goj Artura!
Powiedz mi wszystko
szereze. Ty się masz
zamiar zenić z tą, Bog,
nieprawdą?

Artur

Skąd ci to do głowy przy-
szło.

Eugenia

Dała mi to do zrod-
nienia twoja matka,

a i by sam starał się
o jej względy. Mnie
kobiety, nie oszukasz!

Artur

A gdybym nawet miał
chamiar się zenić, cóż to
ma do naszych stosun-
ków?

Eugenia

Sakto? Sądziś że ja bym
zniosta obok ciebie inną
kobietę.

Artur

Moja Droga, czyż ja jestem
zaradkowy o twójego męża?

Eugenia

Kieskiety, wiecie, że
nie jestem o mnie
zaradkowy!

Artur

Czy rzygniesz sobie abym
go zabił?

Eugenia

Przysięgam, czyż nam tak
złe z sobą. Wszak masz
wszystko, czego tylko
możesz. Wszystko!

[staje w progu drzwi]

Scena III

Eugenia - Edward - Hans
po chwili Karol
Edward

[pauza]

Się przed chwilą, ualcwa
sobie winą!

Eugenia

[Do Ludwika] cicho mi
drogi, czekam tu na cie-
bie od kwadransa. Pan
Edward Debicki jest u nas

po raz pierwszy. Zosta-
wiasz samemu takiemu gościu!
Mnie przecież nie wyna-
dano iść za nim. Dawajcie
ci knaki, ale bądźcie jak
najzły panie Prusiak.

Laud

Gdzie jest pan Debicki?

Eugenia

Wyprzedź do ogrodu. Księżciu
nie dziwię się, ale ty
jak student laicyzacji
około tej Pruskiej. Prawda,
artystka, artystka! Wszystkie
was u nóg swoich trzyma.
Dary was uśmiechem
każdego po kolei - wstydy
się!

Laud

Alex Feicun.

Eugenia

Nie Sumacz się / idzie ku
salonowi /

Hand

Alex Geiciu / chwile patrzy
na Eugenię, to na Artura,
wreszcie wychodzi do ogrodu /

Artur

Zainicjowała mi!
/ wychodzi Karol boernemi
podochorony /

Eugenia

Oremier tak późno, panie
Debiez, czekaamy na pana

Karol

Sita wyjecha, baranowo.
Porwól pani prze-
stagać tę piękną
razerkę. Tak się masz
Arturze / witają się /

Arthur

W pysznym humorze!

Eugenia

A tu wszyscy niecierpliwiny
się, zętażera ktoś kto ma do
paua pewne prawa.

Karol

Wszyskim pięknym kobietom
wolno mieć do mnie
prawo.

Eugenia

Taki pan Taskawy! Nieuda-
waj pan - wszak mogą już
pauu powinnować.

Karol

[Zdziwiony] Czego, Baronowo?

Eugenia

Spiesz się pan, spiesz, bo mo-
gą paun obić! Patrz pan
wskazuje na salon/ a księżce
niebek pięknym jest

кввалем /wychodzil/

Scena IV

Karol - Arthur

Karol

Powiedz mi, co ona mi
kwilita? bo mi a nie
nie rozumie.

Arthur

Wzruszy mówią o swo-
im matczyńskim
z Pruska.

Karol

To znaczy, że wiedzą
wiecej niż ja. Zresztą
zobaczymy, może
i mają na-
cye.

Arthur

ale gdzieś się
podniewa do tej
pory?

Wszystko Karol
To cała Odysseya. Kar
no mi podać kie
liszek wina, pauc
wicego gospodarzu,
a raczej - współ-
pracownikowi
firmy.

Stur
przekarując na
skolik/
masz tu całą
baterię
Karol

[pizaj]
Dobrze wronaj przy-
jeżdżam na stacyę.
Przekaruję się - że ma
tyle gwałtowności - ile
potrzeba na bilec

Drugiej klasy. I muszę
 jechać drugą. Przybywam
 do Warszawy i rajes.
 Działu wprost do ciebie
 Rachunek z Doroszką
 myślę polecić stro-
 rowi, tymczasem oka-
 zuje się, że poprzedni
 znajomy mi Dostaj
 Dymisz.

Artur

Zmienili się przed ty-
 godniem.

Karol

et obecnemu aui się i ni
 płacić! Doroska
 zniechęcony zachowa-
 niem się stroja, Doma-
 ga się kapłaty i jęstwu
 zmuszony dać mu
 zegarek.

Lokuję się w twojem
mieście, wyczo-
Dre, na miasto po
monele, idę do Gauda,
pym cypata nie zastaje
w domu, a zastępuje
z najstodra, mina
odmawia mi
poziarki.

To samo w drugim
kantorze, to samo
w trzecim. Kocha-
ny stryjaczek!

Ze znajomych nikogo
spotkać nie mogę
wzrysey powyżej-
Diali na lato więc
bez kopiejki przy
Dusry, bez kopiejki
o ekturze, co to
jest nie mieć pier

51

niędzy. Jazę po
Warszawie. Co mia-
łem w końcu zrobić?
Wrócićem do domu
i po to żytem się spać
o Dziewiątej; w War-
szawie o Dziewiątej!
Spałem niesreżół-
nie służy miękki
masz materace
ekturze. Miło mi
się, że w ekustralii
wraz z Fronską nau-
dławatem uctną. Na-
rapitro rano wstałę
o piątej i co lekko
podeję do lombardu.
Peszczę rano kmitę.

ektur
co, nie Dziwnego,
o tej porze!

Karol

Lombard, jak apteka
powinno być całą
noc otwartą. Czekam
do Drzewiastej. Co pan
zastawia pytać.

Chcę kupić za "kawi-
nelkę", aby wydobyć
regarek, nie ma go.

Artur

Dajesz go przecież
Dorożkarnowi!

Karol

Proponuję tedy swój
bilet wizytowy, na
co mi lakonicznie
odpowiadają, że to
niadek walor. Jestem
po prostu rozpaczony,
wyobraź sobie moje
położenie. Od przesłanki

godzin nie nie jadłem,
 a tu mam perspektywę
 wę głodu do wieczora.
 Byłbym jadł kluski, ra-
 cierki, kaszkę na mleku,
 surową marchew, rups,
 rumfordzka, co chcesz!
 Kaszodłem do laskiego
 ogrodu, wypitłem extery
 szklanki wody i spase-
 nowałem, przyglądając
 się talcedonem, którym
 działała rucata but-
 ki. Butki, coylem dat
 za butki. Karak typrę
 glosik; Dzień Dobry, a Dzień
 Dobry! Kamilka! Droga
 pali, raju nieś chęli-
 wego. Pochciwa Dziel-
 cyna umierata re

śmiechu, gdy jej opo-
wiadałam swoje
mieszkanie. Biedaczka
tyje, więc codziennie rano
spaceruje dwie godziny.
Nie miała dziś próby,
więc wzięła mię do
siebie, wypiliśmy ca-
ły szklankę czekolady,
następnie zjedliśmy
obiad, następnie deser,
no i przy deserze.

Artur

Nasiedziates' się u niej o
tej porze.

Karol

Dobra dziewczyna! Wypre-
dziły od niej, pobiegłam do
jubilera, obdarowałam
brausoletkę z napisem

53
„na uratowaniu od
głodowej śmierci”, u-
bratem się i pięttem
/pijęt kłótnie kamiki
it co? stryj?

Artur
Jest kudzizaj.

Karol
Jest? it wczoraj nie
było burzy?

Artur
Nie wspomniat stow.
Kien o tobie.

Karol
Wziat mnie na prze-
szymanego! / podchodzi
Do salonu / No. 2. Cui się,
czy nie zenić

Artur
Jes'li cię rekne...
Karol

voque la galère / wy-
chodzić spotyka się i
mika z paniami, które
wchodzić /

Czarska - Eugenia - Ada
Lucia r

Arthur - Czarska - Eugenia
Ada - później Karol i E -
Edward później książce
Karol i Czarski
Eugenia

Ido Czarskiej
Uspokój się pani
Czarska

Wszystkie pani, gdyby panią
spotkało coś podobnego
w trzy miesiące po
ślubie

Eugenia
Sam, kobiecie, trudno
zrealizować z

59

artystkami. Sam jid
do tego przywykła.
Czerska

Prer eady wie eob siedzi
przy niej jak stup, jak
mumia, a ja jakby
dla niego nie istniała
eada

Bo panie same temu
winni. Z mordercy-
znami trzeba umieć
postępować.

Arthur

O jaka pani Boswia Drowa,
pauzo eada!

eada

Przedewszystkiem ngra-
trzeba trzymać krótko,
ale przytem trzeba go
kochać, bardzo kochać
tak alej ecut, że jest

ograniczenie kosmopolityzmu.
Opowiedz mi to tak fru-
dno, ale jałym to potra-
fić

aktur

Wolaczymy!

Eugenia

(do Alberta) et pau nie
pójdzie krążyć około
tej gwiazdy?

Albert

Ma wolę być Saturnem,
który posiada własne
księżycy

promieniając wchodzą
Zand; Edward i zbliz-
niają się do dany

Oraska

Tak to dobrze że wy
chodzi za nami. My
najmniej mogą być

56
ja troche pilnowat.
cudu

ku poczesse catego pteci
niewiesciej

Ada
Ozy pani Roziska wysludzi
za map

Czarna
Precier... za pana
Dzlicza, za pana
Karola Dzlicza

Ada
To nieprawda!

Czarna
Styszalam to od pani
Carenowej.

Augenia
et ja od pani Zuzia'skiej;
Klora chyba dobrze
w kieszki tej jest
ponic fo umowang

/wlecięga Czarski ramin
karol, z ramin Księżę/
Czarski

Limonady!
karol

Limonady!
Księżę

Limonady!
/wszysty kraj podlegają
do szolika z napojami/
/Czarski nieśie oklause/
Czarska

chutozin proszę cię, daj
mie, mam pragnienie
Czarski

Proszę cię Książko
Czarska

Siadają tu /Czarski siada
około niej/

/na progu stałę Powstał
Księżę i karol podają jej jednoczesnie/

Prošiska

Prvé obědnie zklauki
i vypija po potowie / Džig-
kuzj panom

Kriare

U temis spramedliniej
by nie rozstrygne, ta

Prošiska

ach, jani to podzurobni-
komu upat!

Karol

Prodaje jej ravnij
Stuzj panu do agrodu
manu Džis iscie swišto
jauška noc, noc
woni i lajenie

Prošiska

Nie pojda, pauškwo za
naszym przykTadem
jwypowri z karoleu /
poumenie /

Arthur

/podajac ramie ebdniej
Chciat lym i ja pzej-
siec one tajemnic
kda

Dziękuję, gdy lym eciata,
postalam sama.

Księżę

/zblizajac się do bankierowej
Dokucolix, baronowo.

Eugenia

Księżę wolatlyś zapewne
osiąsi do wielnego szolika

Księżę

O mamę jeszcze czas

Eugenia

/przechodząc do skuturaj Czekam
cię w albanij

Arthur

Ta koleśta mię zgubi. A
to pita! /wychodzi za mimi/

Craska

/do meza/ et nie powin-
nam z tego romancias.

Cranski

Alex Gózičko, chcej
rozumiec' - to preier
wszystko iarty.

Craska

Ydz' robie ode mnie. Yutro
wyjedranda do ¹¹⁵ mojej matki.

Cranski

Gózičko nie rob' zemy.
Ma ei' tam wszystko
wystemacz
/wypredka chda zostaje sig
pochwili zbliz' z' z' do Edwarda
Zand wy chodri' do zalam
i' wydaje' rozkazy
lokaj'om

Jena IV

Edward - chda

Edward

Nudziś się chdo?

Tak ^{ci ludzie, którzy mi otaczają, są dla mnie tak obcy} moją epickumie, ^{Ada} Ma
ich znieś nie mogę.
Owek mnie stał, si
Edwardie

Edward

Przed chwilą bytas
tak wesota

Ada

Ma bytam wesota?
Pojadę z tobą choi'ly
na skraj świata,
aby daleko stał. Będę
o tobie tak pamiętała
jak córka!

Edward

Bytas mi zawsze
córka, prócz siebie
nie miatem nikogo.

Ada

Dla czego tyś mnie tu przysłał? Coż u mnie tam de beta? Pamiętaj ty u mnie podwie, kiedy jest jemu mój ojciec, i gdzie nigdy stawał noc legiem pod gwiazdystem niebem. W nocy to beta take strasne muska, taki wreszcie dźwięk wiesz, ja się trochę bałam. A pamiętasz opiekunice, kiedy wydotęłaś z ręk dźwięk tego skazadnego batwana, który stoi w twoim gabinecie..

Edward

Taku!

Ada

Ja ci go niedługo! (pauza)

Edward

Zapewne, beta by lepiej gdyby tu nie był przysłał.

Ada

Muszę tutaj smutno, ciemo! Tędy przystąpił samotna na wielkim niewiennym stepie. Między nad głową słońce i niebo, nieskąd się dal, ciemnym uoi kusców, tędy przystąpił nieskąd nieskąd, biał, biał murek. Dumałaby tam, dumała..

Edward

Dopiót byście mi słudził ten, o którym
byś dumata.

Ada

Ja go mi Kocham, opiekunie, wcale nie Kocham

Edward

Kogo?

Ada

Jedzi się, drisz, że ja go Kocham, że jestem smut,
na dla tego, że on się zeni z innymi, to się bardzo
myśli.

Edward

(z usmiechem) On nie z nią mi ożeni, Ado!

Ada

O tej bardzo źle czuję, jedzi chęć im przesko-
dzić! Jedzi się oboje Kochają, to przecież muna się
pobaci! Nic mi nie to sposobu. Ja idębym Kogo
Kochata i gdyby on mnie Kochał, żadna sta ludzka
by mi go nie wydarła!

Edward (nawpół do siebie)

Gdyby który z was postanowił wart być tej dziewcz-
czy, na zielonymi żenicuachu przeprowadzić go
do niej

wchodzą z salonn Michał i Mercelu

Scena VIII

Michał, Marcela, Edward, Ada

Marcela

Ależ Michale, upewniam cię, że to nie
ma najmniejszego wpływu na głos fortepjanu.

Michał

Nie lubię, jeżeli ktoś dowodzi, nie znajduję się
zupełnie na rzeczy.

Marcela

Przecież i ja grywam

Michał

Mówisz ci, że się nie znasz. Żawoze jesteś upar-
ta. A przecież słyszałaś chyba i przyznaasz,
że ten walec na tutajszym fortepjanu wyszedł
zupełnie inaczej niż na naszym.

Marcela

/do Edwarda/ Mój Edwardzie, czyż w istocie
skłonne nożki u fortepjanu mogą mieć
wpływ na dźwięczność tonu.

Michał

Mają i ogromny!

Edward

Nie znam się na tem.

Michał

/do Marceli/ Proszę cię zatem, abys pannie-
tata i niezwłocznie obstalowała takie sa-
me nożki do naszego fortepjanu.

Marcela

Dobrze. /do Ady/ Adeczko, mi wiesz gdzie
jest Artur?

Ada

Dan Artur? Zapewne w ogrodzie.

Marcela

Odprowadź mi, do niego. /wychodzę obiednie /

Michał

Zaręczam ci, że ona uwaria to za bagatelę.

Edward

Wistocie jest to bagatela w porównaniu z
innemi rzeczami, o których chciałem z tobą pomówić.

Michał

Podobata ci się zapewne gra pami Pro-
skiej. Co to za talent!

Edward

Ala mi podobało mi się jej zachowaniem
względem Karola.

Michał

Względem Karola?

Edward

Ona dąży do matrymonium z nim.

Michał

Jeżeli Karol chce się z nią z panią Prouską
przeszkadzać mu nie będzie. Przeciwnie - byłoby
mi nawet przyjemnie.

Edward

Zastanowicie się nad tem, Michale, że ona
jest starsza od Karola?

Michał

To już rzecz Karola

Edward

Artystka!

Michał

Pani Julia jest wyjątkową kobietą i
wyjątkową artystką. I to jest jeden powód

więcej, abym się cieszył z jego wyboru.
I Tobie, Edwardzie, po twojem burzliwym życiu,
przydałoby się trochę zaimitowania do muryki.
Gdy się, estowiek już narzył, gdy swój wiek prze-
żył, ona, muryka, tak łagodnie, uspokaja, przy-
gotowuje do ostatecznego kresu - do śmierci.

Edward

Karol się z nią ożenić nie może.

Michał

Dla czego? /pauza/ Jedną tylko przeszkodą
mogłaby stać się pomiędzy panią Prowską i
Karolem, to jest, gdyby pani Julia była kobi-
tą złego prowadzenia, czego w danym wypad-
ku nie ma. Inwest, to już rzecz mojego syna.
Karol wie dobrze, co jest winien swemu nar-
wiszku, swojej matce i mnie, a zatem jestem
o niego spokojny.

Edward

Może zbyt spokojny!

Michał

Do tej pory nie dał powodu, do żadnego nie-
zadowolenia z mojej strony. Nie splamit

nazwiska, mi roztrwonit majątku.

Edward /Kiwa głowę/

Michał

Jeżeli zaś Edwardzie, masz swoje przychy-
ny do niechęci względem pani Proviskiej,
roznow się najchętniej z Karolem - a mnie
w to nie mieszajcie.

Edward

Masz rację. Ja muszę z tem skończyć.
/wychodzi do ogrodu/
/wchodzi Land, za nim lokaje wnoszą
stolik do kart.

Michał

Czy tylko w Warszawie, takich nożek do-
stanie?

Land

Dostaniesz pan, dostaniesz nożek, jakich
tylko zechcesz.

Michał

Muszę im się jeszcze przypatrzeć. /wy-
chodzi do salonu/

Land

/do lokai/ Ustawie' tu. /wychodzi za Michałem.

/z ogrodu wchodzi/

Proniska i Karol

Scena VIII

Proniska

Nie, panie Karolu, jeszcze raz nie.

Karol

Dla czego?

Proniska

Nie mogę być panią żoną. To panu powinno wystarczyć.

Karol

A jeżeli nie wystarcza?

Proniska

Ah! mogłabym przytoczyć powodów wiele!

Karol

Wymień pani jeden

Proniska

Skoro pani chcesz tego... Nie Kocham pana...
Natarczywością swoją zmusites' mnie pan do
wyznania, które żadnemu mężczyźnie przy-
jemnem być nie może.

A więc pani Kochasz innego!

Próska

Dotychczas byłeś pan natarczywym, teraz
zaczynasz być śmiesznym. Zresztą do zapyta-
nia tego, mógłbyś pan mieć pewne prawo,
gdybyś mi, pan w istocie kochał.

Karol

Coś by mi, więc skłamało do oświadczenia się
pani.

Próska

Czy ja wiem? Czuję tylko, że mnie pan nie
kochał. Co zaś skłoniło pana do wyznania,
jaki mi uczyniłeś, nie wiem.. Może za kłam
jakiś o mnie, który chcesz pan komiecznie
wygrać, może chęć dotrzymania słowa, ja-
kie pan sobie nierozwarinie dałeś, może ery-
nizm pan to komu na przekór, nie wiem...
A mówisz tak dla tego, że o ile prz natam pana,
widzę w nim egoistę, bardzo wielkiego ego-
istę. Nazywasz się Debisz!

Karol

(pije wine) Wistocie byłem śmieczny!

(podchodzi do stolika do kart, rzuca talie w górę / dziś' będzie grać szalenie! / wychodzi do salonu)

Proniska

Dziwny niepokój ogarnia mnie, zregożę ja się, Boże.

(ukazuje się Edward)

Proniska / robi ruch jakby chciała się oddalić - powstrzymuje się /

Proniska

Przed nim uciekać!

Scena IX

Edward - Proniska

Edward

Domyślasz się, pani zapewne powoda, dla którego chciałbym z nią mówić!

Proniska

Nie pani, nie domyślam się.

Edward

Bratanek mój, Karol..

Proniska

Chodzi więc, o pańskiego bratanka.

Edward

Od czasu powrotu mego do kraju, słyszę
naokoło, jak Łęczy narwioko Karola z narwi-
kiem pani. Przez khowo sądziłem, że stosunek
ten jest oparty na... przemijającej skłonności
i przyjemności, jakę mierzaprzeczenie młody
człowiek znajduje w towarzystwie
osoby tak utalentowanej jak pani.

Proniska

Czyli zwyczajnie - pour passer le temps.

Edward

Ze Karol, pragnąc błyszczyć w szeregu wiel-
bicieli pani, pozwalał sobie na kosztowne
wydatki, na które go stać nie było, że oje-
wizną zaprzepasait, z tego wytraktu pani
nie krymę.

Proniska

Wistocie, jest pan bardzo łaskawy.

Edward

Petrolatki jest, więc powinien, wiedzieć,
co robi. Natomiast - skoro wszędzie naokoło
mówię o przegardzie małżeństwie Karola

z panią, skoro zachowanie się pani i szczególne wyróżnienie, jakim go zaszczycała racysz, utwierdziło mnie w tem przekonaniu, mniemam, że przysługuje mi prawo zapytania jej, o ile jest to prawdą.

Proniska

A ja mam prawo nie odpowiadać panu, pani Debice!

Edward

Tak czy owak zamierzasz pani czynić, racz zawsze o tem pamiętać, że matrienistwo to do skutku przysięć nie może. Żonę mojego bratanka nie może być kobieta w której przeszłości...

Proniska /wybuchając/

Przeszłość! I pan pierwszy odwarżyłeś się wymówić ten wyraz, pani Debice? Osimiłiłeś się poruszyć to gniazdo, z którego tysiące wspomnień jak szerszeni wyleci, aby uderzyć z gładem w ciebie. Masz wrócić mówić o przeszłości, pan, pan, mnie, ha, ha!

Edward

Jeżeli poryszyłem tę kwestyę, która jest

63

umartę i poświęcać się porokom, winaś
temu parsi. Zmuntas' mnie do tego wojennu
postępowaniem

Przyska (gwaltownie)

Tak! Tam zawsze zmuszana pnie do postępków,
które należało przed samym sobą wyprzeżyć. Zmu-
szam, abyś jako dobroczyńca wkroczył się do domu swoich
opiekunów, abyś pod ptaszymi egzekucjami dla sie-
ty stworzył ją swoją zabiegów. Pierwszym piśknym sto-
wek, autych zalkę, usciszeń, zburzeń we mnie
kobietę, wskazywałem niemiary mi świat zgdę i pra-
gnien. Gdyż jenne nie mógł dojść do celu, gdyż
instruktorowie ostentem wystrzeżem woli jenne się
tobie opierała, wdernęła w jeden klawisz, na drucik
którego cała duma moja zadręgała. Miałam talent
do muzyki... Ty rozdrukwiałeś tę isers, nieptateś o
ubóstwianą jedź ce uing stąd, z tego domu, gdzie
ceku się powredził naszego życia, jedź do ni-
stnow, który wypienęz twoje dionie, naukę się
czerwaci ludzi harmoniję, wobędzese staws, weni-
ce i susnie przy moim boku. Ha! ha! piszka-
Tam, stętan się twory, Kochajcie, niekochajcie...

Edward

Kochanemu panu.

Przyjacie

Jan? Moje wrenty... a przekmutam się o tem
wstróte po rensierkaniu nenen w Wiedniu... at nadto.
Wrośtes' pan do swóil uent, swóiego Klubu, swóil
przyjaciół i przyjaciółek.

Edward

Mylisz się...

Przyjka

Nie znam pan. Wiedziałam wszystko, bo wtedy
zamyślałam pona zadrosię. A niałam aus po temu.
zostawiać mię samotną. Nudziłes' się pan ze mną.
Nie umiałam pić mienpane ani spiewać operetko,
wydł piosnek, nie chiałam jak kokota szargać
się w waszod bałabanach. 'A murekka? Gdy
chwała brai lekeje, odpowiadates' krotko: "Po co? gran
i tek pięknie, dla mnie to wystawne". Na pana
to wytkarato, Cusem po obiedzie i winie, gdy ogar-
nieta cię serwosi, prziłes' abym grata. Ta gru-
tam, a mój wtedca przy dwójkach Tropeine gte-
boko zarypiat. Ha! Tem staly są moje nenenka
przy łóżku baka. Kłonięto się i to wstróte.

64

Pełnego dnia zastanawiając się, wstępując dla mnie
do i państwa. W liście zapytałem się pan rektor,
czyżby nie urządzenie musiał wyjechać dookoła, w
państwie byłby przewidywane...

Edward

Wyjechać musiałem, a przewidywane było wstąpienie mojego
miejscu.

Proniska

Zapłaciłem mi pan. I mi myślałem, że gdzieś, że
ten krótki czyn uspokoił pański sumi-
nie. Bo było to w istocie pro państwo.

Edward

Inaczej postąpić mi mogłem. Pozostawiając
mi kula lub... praca, wybrałem drugą, a
nie szukać się pracy tam, gdzie się było panem.

Proniska

Tak, bo to abliżby pańskiemu ja, owszem
jedynemu bóstwu, któremu przez całe życie
stawiłem białochwalco, po nad które mi
widziawszy mnie, nie oszczędzawszy mnie. Pamię-
tałem pan o sobie, a czyś pomyślał, co się
ze mną stani? Czyż przyszło panu

do głowy, że ja, sama jedna, w wielkiem
miesie, bez żadnej rzyer liwej mi duszy,
zejs'e mogę do tych podziemi społecznym,
skąd o zmurtku na zier wylatują nietoperse?

Edward

Uczyniłem dla pani, co mogłem.

Proniska

Uważajże mnie, za jedną z tych, którym się pła-
ci! A o takich panie, nie warto! nieprawdaż,
panie Dobie? Jestem więc panią dwimierką.
I bądź pan pewny, że dług ten spłacę.. choć i
by wbrew woli pańskiej.

Edward

Co pani zamierzasz uczynić?

Proniska

To, co mnie się podoba.

Edward

Pani nie wyjdiesz za Karola!

Proniska

A gdybym go kochała?

Edward

Tembardziej.

Proniska

65

Czyżbyś pan był o mnie
zardrosny?

Edward

Zardrosny jestem o konw^o nar-
wiśka, które noszę, a zatem
strzeż się pani.

Przeńska

Cóż to, groźba

Edward

Skoro mnie pani zmusisz,
postąpię tak, jak mi nakazuje
obowiązek!

/ odchodzi na stronę /

Przeńska

/ na stronie /

ja ci bie, pragnę ta uko.
konczy

Wchodzi Michał Karol

Hand

Scena I

Edward - Prziśka - Michał
Karol - Hand a później
wszystkie osoby aktu
Karol

Ido Michał

Tatka Prziś obficie rosa,
nie puszczę cię razem
ojrze, do ogrodu.

Michał

No, no. et pamiętaj dobrze
o tem, o co się prosiłem,
bo ciotka gotowa kapo-
nnieć

Karol

Zapamiętam ojrze!
Prziśka

Do Karola
Pamię Karolu, zostawi-
łam wachlarz

Karol

W tej chwili go przyniosę
Michał

(całując Trójską w rękę)
Siermi pamię Tris gra-
fa! Mam nadzieję, że i
na naszym forbesianie
po zaprowadzeniu
pewnej reformy, bony
Dziwięcniej wychodzą
będą

Karol przynosi wachlarz

Trójska

Dziękuję pamię!

(z ogrodu wchodzi książkę
i Eugenia)

Eugenia

Zwalniam już księcia,

67

realniam! Okozi i stolik
gotowy!

Księżę
et mandris rewau od
Debicra do Edwarda Sty-
rskiemu tyle opauiskich
reiorach. Czy mógłbym
je jutro obejrzeć?

Hand
Ja również wybieram
się oddawna.

Edward
Ja otwarte codziennie

Hand
et razem, pojedźmy jutro,
jeśli księżę...

Księżę
Chotnie
Wychodzi Marcela i Artur
Marcela
Alex upewniam się, że

ona kocha Karola
Artur

Moja mamo, i coż ja
na to poradzę.

Marcela
Ożitekach, rosnąca w
ogrodzie samotna.
Artur

Uspokój się mamo
[wychodzą z ogrodu Crarski
i Crarska]
Crarska

Autosui, jedźmy już do
domu.

Crarski
Wiesz Goziescko, to nie
wypadka, a zresztą coż
ci tak bardzo pilno?

Crarska
Chciałabym być w
domu.

CzarSKI

Nie możemy odjechać
przed kolacją, jestem
głodny.

CzarSKA

Niestety, ty już bardziej
o kolacji pamiętaj, niż
o mnie.

CzarSKI

Alex Łoziński!

Hand

Panowie, jesteśmy już
w komplecie, możebyśmy
wypoczęli partyjkę
/ Paweł i Bronisława 4
Michałem pozwolił usunąć
waję się do siebie /

CzarSKA

Antosiu, ale ty grać nie
będziesz?

CzarSKI

Widzisz moja, Droga...
Czarka

Urob' to dla mnie, nie
graj!

Czarki

Tylko Dwie talje, jedna
idz', moje stołko, do salona,
idz', ja tam zaraz przyj-
de. Czy ja bym bez ciebie
mógł tu długo pozostać?
/podechodzi do stolika Czarka
wychodzi/

Artur

Do Karola Co'z masz taką
mnie, jakbyś wracał
od ślubu? Oświadczyłeś
się Próżnej

Karol

I zostaje u Kozra

Artur

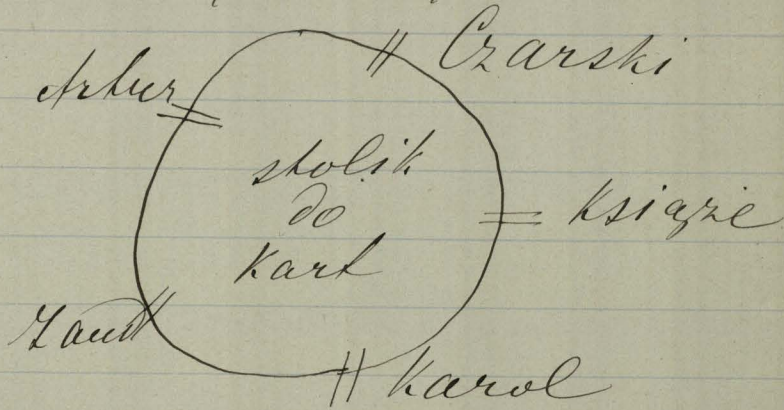
Zartujesz?

Karol
Najformalniejszego
[pauza]
Arthur

No... to rzeź, że pogro-
misz nas w baka!

Karol
Zobaczymy!
Zaczyna się gra - Edward
stojąc przypatruje się

CzarSKI
Kto zaczyna?
Księżę
Pan Książęski / Arthur bierze

haljé/

Land

/do Edwarda/

Pan nie gra?

Edward

Nie, wolę się przypatry-
wać.

CzarSKI

/do księcia/

Od czasu gdy w jędeu
wieczór przegrał całą
majątek.

Księżę

Przyrznał pan, że byle kto
by tego nie potrafił

Arthur

/oddając haljé Czerskiemu/

Luz mi nie idzie

CzarSKI

/dając księciu karty/ Ek,
poera, tek!

Książe

Bresi

Czarski

Dwa! Ynni nie lepiej.
Patrz pan, już prze gra-
łem /oddaje halję księżu/
książe

/daje karty karolowi/
karol

Proszę jeszcze

książe

/odkry wając karty/
Osiem!

/daje Handowi/
Hand

Proszę

książe

/odkry wając/
Osiem

/daje Ckuzowi/
Ckuz

Artur

Osiem!

Książe

Dziwięć

/daje Czarakiemu/

Artur

et to wena!

Czaraki

Nie bierz

Książe

Osiem

/daje Karolowi/

Karol

Proszę

Książe

Daje

Karol

Yeden

Książe

Dwa

/daje Kazdowi/

Laud

Dziś

książki

Dziwi się / bajki Arhurów /
ArhurCzyżby i ja pomegrat?
Proszę

książki

Daję

Arhur

Dzień

książki

Siedem

/ do Czarckiego /
Biję paucę

Czarcki

Gdzie stoi?

Arhur

Tysiąc

Czarcki

Wie biję.

Książę

Może który z panów?

Karol

Przejdź / dostawczy karty /
Proszę

Książę

Dziękuję. Dwa książę

Karol

Porucznik mi książę

Książę

Proszę

/daje mu karty /

Karol

Przejdź

Książę

Siedem. Ctery książę,
gra kto z panów?

/pauza /

Karol

Ha!

Land

Janie Karolu!

Wychodzi z ogrodu etda,
obskubujac roze i zbliza
sie do stolika

Karol

Proszę o karty

postawisz

Dajesz księżce?

Księżce

Dajesz

Karol

Dwa

Księżce

Dwa, egal, jeszce raz
daj karty

Karol

Osm

Księżce

Dziwięc! Osm ty siecy!

Hand

Wskazac

Panowie, Prisiaj
z księciem nie-
wzyc się nie
możemy.

Brarski

Yapewne! Nie-
stychane szczy-
ście

/ustapi/

księżce

/kładzie talję i
ustapi/

/na progu salonu staje
Bronska/

Karol

Pregratem siedem
kysicy. Wybacz
księżce - re, porostka
nocy. Dziwnym
do jutra - Tyle

głó'wki przy sobie
nie mam.

Książe

Spotkam się ^{jutro} w tedy
w mur em, będę
tam o czwartej.

Edward

Przepraszam Karolu!
Tak! kome karty
i piękne kobiety
Koszyka Durio
Janek Proiskiej/
Karol

Strypa!

Wszystcy wchodzi
do salonu prócz
Proiskiej/ Proiska
sama podchodzi na
przed sceny/

Dowiedz się, sir Edward
Orrie, ile ja ciębie kosztowa-
łam. a gdyby
na niego zapłacił cię,
nie zapłaci, jak Bóg
w niebie sprawi Pan!
Spodchodzi do korycanka
z biletami wizy boeueu
ręka wyjmuję jideu/
karol Debi er. To będzie
moja spłata!

Mojej akcie 2^{go}

Act III

w Edwarda

Gabinet w powalnym
stylu. Prośliny egip-
tyczne. Na ^{brozowiskim} ~~nie~~ ~~ma~~ ~~nie~~
~~nowym~~ Stupie Pre-
wizyjny porządek.

Całosi ekscenryczna.
Scena 1.

Edward - Edo - Dion
Edward

Przedząc przy stoliku
pali cygaro/
Edo

Na lewa kawa/
Dion

Przebieg z boku - po chwili
oddala się na znak
choy/
Edward

Nie wiez Edo, czy

Arfuri wykonał już
katalog zbiorów?
ada

Zapewne wykonał.
Widziałam go... Jęglada
się przywoził Ołó'z i
jest!

Edward

Dziękuję ci Jęglada
katalog 08 numeru
1- do 150 - tego w
pierwszej sali, od 150
- 300 w drugiej reszta
w moim gabinecie.
ada

O tu tylko kilka pome-
dmiotów. O! naryj-
nik z rebo w kangura,
noga przed potowego
plaka i ten zrakas
Dny Borek, którego

jak umiłowateś, a
który ludzi straszny.
karol go rawnie na-
rywa zieloną mat-
pą.

Edward

karol śmieje się ze
wzrystkiego i z tego,
z czego śmiać się nie
powinien

/paura/

Edward studjuje katalog,
ada kręci się około niego,
wreszcie kładzie mu rękę
na ramieniu

Ty czyś ^{Edward} robie czegoś
czego?

Ada

Miałabym prośbę do
ciebie, opiekunki ale
nie wiem...

Edward

Probitas' się dziwnie nie-
s'miała.

Ada

pan Karol przegrał u was
raj na cztery sumy pię-
niędzy, może mu pu-
dno będzie zapłacić!

Edward

Wiesz ośdajesz za niego?
Ty Ado?

Ada

Ty mu ^{24 1872} ~~powiesz~~, opiekun-
ie, nieprawdaż?

Edward

Wiesz go tutaj dziś nie
było.

Ada

Me przyjdzie, napewno
przyjdzie, bo do kogoś by
się miał udać?

Edward

Terli przyjdzie, rob a -
ery my...

Eda

Powiedziałeś to tak dzi-
wnie... Ty masz zamiar
odmówić mi. Ja to
przeuwam - o się
Edwardzie!

Edward

jest duro ludzi na świecie,
dla których koniecznie
jest w życiu próba
niecierpliwości. albo
stamani gina, albo
po zbawczym chrucie
cierpienia wstają odro-
dzeni. Karol do dzisiaj
był ryweryjnym lekko-
dudem, dziś chciałbym
się przekonac i preko

nam, erem ma być na
przyrodzi.

Eda

O opiekunie, porządny
z nim sągodnie, on
taki gwałtowny!

Edward

Y ja takim byłem.
Niech się nauczy
panowania nad
zobą.

Przednia

Eda

Of i pan Karol

jucho dzi ektur

Scena II

Edward - Eda - Artur

Artur

Dzień Dobry!

Edward

W porę przyśredek ektur,

widzę tu w katalogu
ony 3kg, khoraz, bardi
taskaw poprawić
/pokaruj/

ektur

1 bioraz katalog
Pozwól wujowi wejść
sproszuj

Edward

Siadać z nami

ektur

Chciałbym zaraz to
odrobić!

Edward

Nie pilnego.

ekda

Kupuje się pan kawę?

ektur

Proszę. Czy mieliście tu
karola?

ekda

Do tej pory nie, ale
zapewne przyjdzie?

Arthur

Prostalem się z nim
przed godziną. Daliśmy
sobie rendez-vous tutaj.
Dziwi mnie, że go tu
jeszcze nie ma. ekle
on się zawsze spóźnia,
to już jego zwyczaj.
Kasię miał się pewnie
w Ławersalu.

Ada

W Ławersalu?

Arthur

Podobał mu się jakiś
kou i chce go kupić

Edward

Czy znów dla pani
Przełskiej

Arthur

Nie wiem, a może i dla pani Prońskiej.

Edward

Czy ma za co kupić?

Artur

O, Karol posiada wyjątkowo szersze
we usposobienie. O pieniądze nigdy go gło-
wa nie zaboli.

Edward

Do czasu.

Artur

Inny na przykład, po wczorajszej porażce,
gryzł by się i martwił. On! nie widziałem
go nigdy w usposobieniu weselszem.
Zresztą ma rację. Są szersziwi ludzie
na świecie, którym, jak to mówi
przystawie, pieczone golębki przy-
chodzą do gębki.

Ada

Są inni nieszersziwi, którzy
w polu czoła pracować muszą
nad katalogami!

Artur.

Wie, że w potrzebie dostanie pieniędzy,
a jeśli nie dostanie, pozostaje mu
ozwinięcie się z panią Prouiską, któ-
ra jest bardzo bogata.

/ Ada wychodzi /
Edward

Czy Karol oświadczył się pani
Prouiskiej?

Artur

Nie wiem. Zresztą mi dziwi się Ka-
rolowi, że jest w niej zadurzony, gdyż
w istocie, jest to kobieta pełna czarom.
Widziałeś, wujku, jak wczoraj była
oblegiona! Książę, sportsmen, i wybor-
ny znawca kobiet, powiada, że jest
to kobieta - sans défaut. Lecz
nie sans reproche - tak mnie
się zdaje. Przecrucie mówi mi,
że ta kobieta ma przeszłość
i dla tego odradzałem

Karolowi, niestety bezsku-
tecznie.

Edward

| wstając |

Tak sądzisz.

| podchodzi do posarżka i patrzy
się nań. |

| pauza |

| dzwonię |

| wchodzi Karol - Edward nie
odwraca się |

scena III

Karol - Edward - Artur

Karol

| do Artura - wskazując oczami
na Edwarda |

jak ?

Artur

Nieprzemikniomy jak Ereb.
| głośniej | Kupiec konia ?

Karol

Gdzie tam! Jasnio ślepy na jedno oko, a przytem po czątki śpata. Dzień dobry ci stryju.

Edward

A! Jak się masz Karolu! Pradkiem gościem jesteś u mnie.

Karol

Wybacz mi.

Edward

Masz dużo zajęcia! Uwzględniam. Powiedz mi jednak, dla czego onegdaj, gdy przybyłem do Łębin, zniknąłeś tak nagle? Wyglądało to na formalną ucieczkę.

Karol

Miałem interes w Warszawie.

Edward

A wczoraj u Łandów, nie przywitałeś się nawet ze mną. Najwidoczniej unikasz mnie. I nie wiem, zaiste, ozem sobie to wytłomaczyć, albowiem

sądzę, że powodu do niechęci względem
mnie nie dalem tobie.

Karol

Przeciwnie stryju, mam powody do wdzię-
czności względem ciebie, i jestem tobie
wdzięczny. Dwa razy uratowałeś mnie,
i potrafiłeś uczynić to w taki sposób,
że ja nie odczułem ciężaru twojego dob-
rodziejstwa. Wiedziawszy, że chodziło mi
bardzo, aby ojciec mój mi dowiedział się
o niczem - i w dobroci swojej, oszczę-
dziłeś mi tego wstydu.

Edward

Dla czegoż mi nie unikasz?

| pauza |

Karol

Stryju, ja chciałbym z tobą pomówić!

Artur

Jestem tu zapewne z by te czyny.

Edward

Zostan' Arturze. Nalerysz do rodziny

a i Karolowi nie chodzi zapewne o wyjawianie tajemnic, których ty wysłuchasz byś nie mógł. Słucham cię.

Karol

Właściwie... ty wiesz stój, o co mnie chodzi.

Edward

Domyslać się mogę, wiedzieć nie mogę.

Karol

O wiesz dobrze!

Edward

A! Nie bądź dzieckiem! Jeżeli chory przychodzi do lekarza o poradę, lekarz, znając jego organizm, choroby domyślić się może, ale recepty zapisać nie umie, dopóki chory sam nie ukazuje błędną, jaka mu dolega. Słucham cię.

Karol

Mam sługi.

Edward

He ?

Karol

około 50.000.

Edward

Tak. Mówisz prawdę. Łączenie z długami hipotecznymi, jakie ciąży na oszbinach, przenosi to wartość majątku, czyli że stracites' już więcej, niż miałes' do stracenia.

Karol

Rok ubiegły był bardzo nieurodzajny. Wypadło mi kilka kowi. No i ja sam nie jestem bez winy.

Edward

Dobrze, że się do winy przyznajesz.

Karol

No cóż ja na to poradzę, że piemią dze nie cheq się mnie trzymas'. C'est plus fort que moi. Ja się już takim urodzitem!

Edward

Tak, ty się już takim urodzites'!

Karol

Po przyjeździe twoim stryju, stracim kredyt, którego do tej pory chętnie mi udzielano. Tys mi go zamknę!'

Edward

Zkąd wiesz o tem?

Karol

Tyż łatwo mogłem się być tego domyślić.

Edward

Miałem prawo ci go zamknąć, albowiem kredyt twój, opierał się całkowicie na moim majątku.

Karol

Zapewne. Ale za pomocą tego środka, postawiłeś mnie w położeniu trudnem. Dwa razy wprzód zwracałem się do ciebie, trzeci raz nie śmiałem, a zresztą powinienem był, stryju, cię o tem uprzedzić. Wreszcie chwyciłem się ostatecznego środka.

Edward

Jakim jest? ...

Karol

Postanowiłem ożenić się... z Prouiszką.

Edward

Jakto, zdecydowales' sie, tak odraru, w ciagu
jednego dnia?

Karol

Nie lepszego mi mialem pod ręką. Zresz-
tą podobata mi się.

Edward

Oswiadczyles' się?

Karol

Tak [pauza] i mi zostalem przyjetny!

Edward

Ty, szciece mi zostales' przyjetny? [do siebie]
jednak mu odmowita.

Artur

[na stronie] Wygrał!

Edward

[na stronie] Tembardziej mi wolno mi być
slabym.

Karol

Zresztą w chwili obecnej mi zajmuje
mnie to wcale. Jutro, pojutrze, za tydzień!

spotkam inną równie bogatą, z którą się ożeni,
i będę mógł spłacić długi. Prędzej czy później
nastąpi to musi. Nie przyszedłem więc,
stryju, prosić ciebie o regulowanie moich
rachunków. Natomiast mam jeden dług,
który dziś, za godzinę, musi być spłacony!
Pieniądzy mi żądam od ciebie, lecz ponie-
waż znikąd przychylić ich mi mogą, sądzę,
że mi swojego poręczenia nie odmówisz.

/ daje mu weksel /

Edward

/ biorąc weksel / Co to? Weksel na siedem tysięcy?

Karol

Tak jest

Edward

Czyś dłużył tę sumę biednej wdowie lub
sierocie, że cię tak pali?

Karol

Ah! przegratam do księcia - byłeś świad-
kiem tego.

Edward

A zatem jest to dług Karciany?

Karol

Honorowy! Dzisiaj musi być zapłacony.

Edward

A gdyby dzisiaj nie był zapłacony?

Karol

Karolby miałby prawo narzwać mi, czto-
wieniem bez honoru.

Edward

Powiedz mi Karolu, czyś ty pamiętał
o tym swoim honorze, gdyś zasiadał do gry
bez piemiędzy w kieszeni, czyś miał go je-
cze, ten honor, gdyś stawiał na kartę to,
czego nie miałeś, czego jutro, mozesz nie
mieć, czyś nie stracił tego honoru, wsta-
jąc od stolika, i ze spuszczeniem w dół
oczyma prosiąc współgraczy o zakrekanie
do jutra? Czyś ty wtedy był w zupełnym
porządku z samym sobą, ze swoim ja?

Karol

Skoro dziś zapłać...

Edward

Będiesz honorowy! Na jak wgttej nitce
umieszczasz swój honor, czynisz go zaleri-
nym od prostego wypadku. Bo co'ci się
z nim stanie, jeżeli dzisiaj nie będziesz miał
czem spłacić tego honoru?

Karol

Przebie ty mi nie odmówisz, stryja?

Edward

Nie wiem.

Karol (gwałtownie)

Nie masz prawa mi odmawiać. Ja przer-
cibie straciłem możność dostania piemi-
dry. Byłbyś odpowiedzialnym za skutki, ja-
kie musiałyby z tego wypłynąć!

Edward

Spokojnie! Zauwazyliście pewnie tego
drewnianego batwanika (wskazuje na tabu), które
mi Papus chętnie nadał 1937 utworzone. No'nie
i do ciebie, Arturze (zdzinszenie Artusa), gdyż
gielda również jak karty zawodzi. To tabu,
co w gwane plension austrijskich oznacza nos.

podwieszony bogom, nędykatus. Za znieważenie,
 za dotknięcie grozi śmiercią smier! Ten
 kawał ciocianego drewna, widząc go, było to
 tabu widzionego wodra, mającego jak czarny
 węgiel, chytrego jak kangur. Pewnego dnia, dotaw.
 się wodki od porucznikowej etata, wielki wódz
 upił się i zniewarzył tabu. W godzinę gromada
 Papuasów obleciała chęć wodra. Mężczyźni wali,
 a kobiety i dzieci wykonywały się jak matki.
 I wielki wódz stracił miś i powstanie u swego
 plemienia, bo nie umiał unamowić swego tabu.
 Później tedy na polance lesnym powisły Euka-
 liptusy, kiedy się legły ciemne jadowite wrzody
 i zstąpiły nie widać. Znieważenie tabu tłum
 wlokli do nędy - udało mi się je wypracować!
 Tak, miś parwie! I z nas ludzi cywilizowa-
 nych każdy powinien mieć swoje systemy, swoje
 tabu, które strzedz powinien przed zrodzeniem,
 a przedewszystkiem przed samym sobą, ^{Bo Najnie-}
 bezpieczniejszym z ~~Wszystkich~~ jest zrodzić domowy.
 Systemy mogą być religie, powieć moralne,
 miłości...

Karol

1
Honor.

Eduard (ironicznie)

Honor? Honor! Tak może... honor, ale, kocha
nie ten twój, który ci każe w 24 godzin pisać
Tęg Karciany, kiedy masz dzień taki i uśmiech
silniejszy od robocizny, a spier spokojnie. To
ten, który ci zabrania grać, jeżeli nie masz za co
(do Artusa) Nie ten który ci wstrząsa głową
parost bogatszy od ciebie, ale ten który każe ci
pracować miasto sukai zabolka w harmonie.
Nie ten honor butny rycezy, który się wydu-
sza jak rydł postromalowany, który ze luda
dotknieniem wiatru neleni i bebn! ale ten, jak
chowan w wnetrze istoty wstanej, jak skarb,
dla siebie, to może ja, które nie wdeptane przez
nas samy i przez innych uranowaniem lednie.
Na tem ja opieram się w życiu i nuniato mi
wystawozie.

Karol

A jednak, stryja, i ty bytos metody. Panistom
te chusle poranne, kiedy zmizty twoje dzieciędy
cały potyga, kiedy nieopomny jakra, rwates

85

szedł do zycia, wtedy bled, sam wrak bledu
ciagnal ci niepreparacie.

Edward.

Jak i ja bytem nitody. ' Banitem ni jak
wy, b'tamuritem kobiety, jak wy. ' gratem w
kartz jak wy, ' strasitem mujstel jak ty. '
Me ja strasitem t'elko to, co posiadatem, ni
wiecej. Nie ukrywitem nikogo (reflexa, a
paura) ani siebie. ' I jeid: powinij ni sukatem
fortuny w karnidie ani w spiedaniu iij kobe-
cie, a nitem wole wrisc' iij do ciptkij pracy,
moztem to byt waznij du teso t'elko, ze pow-
stato ni ~~na~~ moje iij oupste. Datas' ni, Ka-
rolu - ten weseb - ja ci go nie podpiog.

Karol

Takto stryja? Nie podpisiesz?

Edward

Wy powiadziales' przed chustki trapne widnie o
sobie. " Ja przewidziede traci' mone, bo ni takie
umrditem ". Lubi, ze pomoc, jaky skodolisek
otrzymasz, pomoci ci t'elko do zarigowan
nowej stryji. Moinsie innej honor i unel,

uroci panna Karola Delina zależne są od
tego czy znajdzie sobie którąś przyjaciółkę, a
wtedy, jeżeli się tak nie zdarzy, Karol
Delin gotów jest zostać Totrem.

Karol

Stryju!

Edward

Przebieg nadermo wygodny mi się
wydaje.

Karol

Ja mam mu oddać. 'Tróć re neny w cheest,
ja wrytka ci poznam, wer ode mnie stow.'

Edward

Wszystko już dwa.

Karol

Pranda. 'Mam prawo w nie wierzyć.'

(pauza)

Edward

Leżę, decyduję się raz jenne uregulować swoje
interesy, ale pod warunkami...

Karol

Stryju!

Edward.

86

Wyjedźcie się do Galicji - natychmiast.
Kupcie tam mięsaka rzymskiego, tuż go
przyprawicie do Tade. Będzie tam nieduży. Przez
ten lata nie wolno ci tutaj powrócić, chyba że
ja powołam cię. Wracasz zaptac tuż dłu-
gi i... ojcze twój nie dowie się o ciem.

Karol (radośnie)

Strój się mój...

Edward

Wiesz ten, próbuję przez cię, wstać
mnie. Ja sam go wrogę kości.

Karol

Takto? Chcesz mi dać mój... wiesz

Edward

Tak, ten (~~z~~ wstąpił na postać)

Karol

Nie... zaptac mi gotowi?

Edward

Trój się zaptac mi twój wstąpił. Z niewi-
rak go przyjąć. Po pewnym czasie, skom-
ponam, że jostaj ciem, wiesz wrogę?

Karol

Wise krócie .. dzisiaj .. pierwszy nie otrzyma, ²

Edward

Nie! To są moje warunki, ponadto więcej
więcej dla ciebie uczucie nie mogę i nie mogę.

Karol

Dla ciebie ty muszę tak straszyć kones

Edward

Bo ja d wypada się napisać z ciebie. Raz
pamięć skutku wtedy a nie odwrócić!

Artur

Ważne, to co mi proponujesz jest do przyjęcia
niepodobne. Chcesz go zgubić w opinii świata

Edward

Nie wiem, co mam zrobić! Świat nie
jest tak głupi, jak to się w głowaś was
młodości predykacja. Karolu! przemyśl się,
pamiętaj, ale się odwrócić!

Karol

Nie mogę, ja muszę mu zapisać!

Edward

Namysł się (kiedyś wem na to) ~~zakończy~~

Kerol (w uwiesieniu)

Ja niechtym zwierci uwiesiacy, srod-
stwo, jasiem pierwow Lepsey obrucii
nucie bedie nusiit prau? Ja niechtym
casto shan'iony wyjit na swiat, po-
widet ludzi, ktorid kaido spojnieie
bly mato by ~~to~~ ku nuse pogardz? Ja?

Delsia

Edward (spokojnie, ale stnie)

Tejdis' metoduruy strel sobie w Teb, im
brudz, tem Lepiej. Tejdis' nikreumy, kradz
ni kobicere, straci ja mujz tek, a potem idz
na piekniarane do wielkidi panow! Tejdis'
glups - zmen sie na kwiacl, wotari Lotseyem,
pompunymy bedier pracawt ucieisc. Tejdis'
silny - idi za moja radq. Patz nusiit stoi
oi otworem. (wychodzi)

Scena IV

Kerol - Artus

Kerol

Artus? Co curic? Badi! Mnie glowa pek.
Ja myslci nie mogz.

Artur

No, sytuacja nie jest wesoła. Mówisz wnetu,
ci wspania potowiera ten wyjście.

Kerol

Ha! najlepszym wyjściem - kula!

Artur

Nazwiesz to wyjściem? Chybażbyś wstał i ucie-
kasz plany na murawie Debirowi?

Kerol

Nawet tego nie mi wolno!

Artur

Wyjawn prawni stasemur. Ojciec twój nie ma
wprawdzie gotówki, ale pożyczki - nikt tu nie
dmuwa.

Kerol

Musi razę. Należało to już wczoraj zrobić!
On pierwszy i jedyny powiniem być doudedziecia
brandy, wstąpił o ten, co ja... Do wspania ci

Artur

Dokąd?

Kerol

Tędy do Debin

Artur

(putuje na zegarek) Ty, kwatermasz na emoch.
Czy zdążyła jeszcze dostąpić powrości?

Karol

A na ostetosi porzyc odchodzi od nas o nościej.
Nie wazig, nie zdazig! Tu wprostie zapismo!
(^{prawy} Artur) (Cienie wesele) Poroz ty za kuse. Nie
odmieszis mi tej przatugi

Artur

Czy stracilesz umiety? Poprosi lewis o to przesunono
lewnero postawic ubiernego, ktorego podpis lewe
wiad tyle wagi co mój. Mój podpis!

Karol

Jednakie, gdybys chot, dostalbyś pieweole.

Artur

Mus?

Karol

Moztblis przimie od .. Zendowej

Artur

Zawijowates?

Karol

A tu niema srodka. Muchej, Artur, ja niema
nisi piewisore. Ja sotowtbliz w tej chwili

Popatrzeć znoważ, wikałamnowi, 'c!

Artur

No mój drogi, przecież wesołu nie spóźnijem,
strój się mój podpinasz. (pauza) Wiesz co Kerolu,
ta nie ma co myśleć, przecież kieszka, zgadaj pro-
longaty. Będzie tu za chwile. Przyjdź z Zuzanną
o owastej obójce ~~nie~~ elivry.

Kerol

Przepraszam? Nie... Ta podpinasz (licząc do siebie,
nie ma pióra i atramentu, którego nie ma) Pióra!

Artur

Zastanów się na tem, co mówisz.

Kerol

(porzucił się w stolika, odwraca wesoło) Nie, nie!

Artur

Przyjdź do siebie, uspokój się, a... powiedz
mi moją radę (pauza) Wybierz, mój spóźniony
omysł w katalogu, za którego wuj metast nie wozu.
(Zuzanna - wchodzi Drina)

Artur

(Daje mu rękę, aby przyniósł atrament i pióra)

Drina

Yes 21V.

Arthur

Wyborom koraż dla kawalera. Sojemenier, nie
edrowsi, bo iz nie zrownie.

Dion (pawusi astrament i pióra)

Arthur

(ziada, kor, stoliku, poprasiu ketchug, ustaje)

Karl

(pawusi iz z sola, zliwa iz do stoliku) Arthu-
ne, a gdybys ja to zrobil? ..

Arthur

Co?

Karl

(wskazuje na wesele) So! (pawusa) czy to
musieloby iz wydat? ..

Arthur

Ji! to zalezy... wstecome ~~by~~ ^{wy} ~~by~~ ^{by} ~~reptant~~ ..

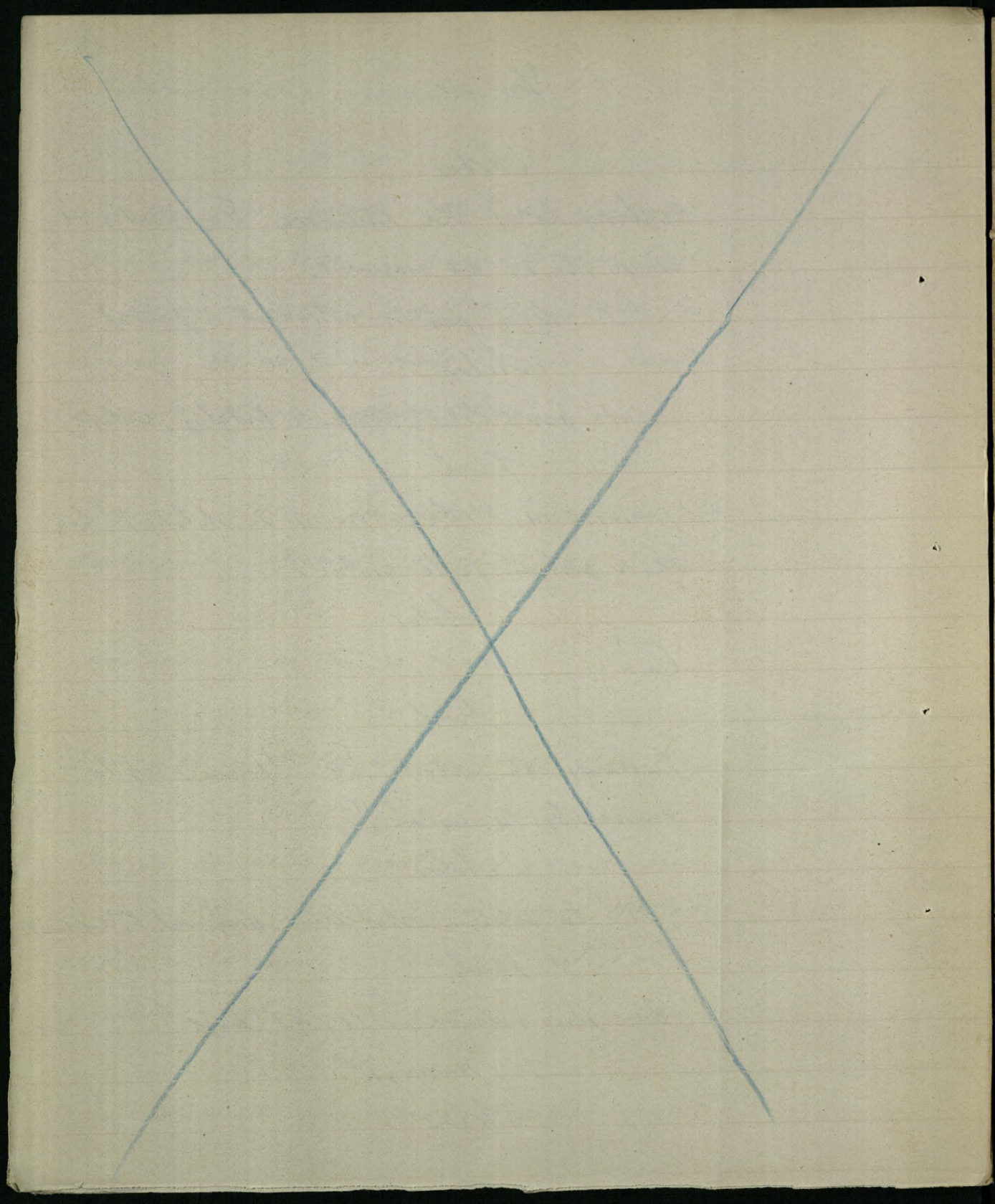
Karl

(liene pióra, omnea, Nie, nie moge!)

(Dziwnoiz)

Arthur

Księżę!

Wprowadzi Dzień w rektu
brzyma paerke/
chur

Podliterajac od niego/
Makaś paerka i' bilet
do Księcia

Karol

Jechnytajac paerke/ To
za pieniądze! Stryj
je przyzta. et ja wsię-
dem jego słowa na
sercu. Chciał mię,
tylko nastraszyc!

chur

Dzień, kto to przyriost!
chek! La mmmia nie
rozumie!

Karol

Upewniam się

ně to są pienuąd ze
Arthur
Niewiadomo.

Karol

Arthur, to są
pienuąd ze, pienuądze,
pienuądze!

[Dziwniaj]
Arthur

Teraz to książce
Karol

Nie chce być odcieczym
przy wzajemni hej
paczki - zataku to
Arthur

już niedzi Książce
i Land
Senat

Arthur - Książce - Land

później kanon 61
książe

Skawiliśmy się
punktu alnie?
Czy pan będzie
naszym cicerone-
nem panie
Duciniński?

chmur
Ma i katalog
książe

/ przypatrując się
bożkowi
czy coś to za mark-
kara?

chmur
Według mojego wija
jest to australij-
ski honor

książe
Wysznać muszą

że znajdziesz brydkiu
ten australijski honor!

Kand

/Dobrychaję palcem/
chle tważy, zobaczcie
panowie, jakie to
swardo Drzewo.

Książę (do Landa)

Nie doty, kraj pan, bo matka
cis niecierpie!

etbur

Laurek Drzewniamy.

Kand

Podczas gdy u nas
w Europie, erzstokwi
spotykamy papie-
rony, nieprawdaż
panie Zwiński?

etbur

Przyniesiono przed
chwila paczke i
list adresowany
do księcia.

Książę
 / od pięćdziesiąt
 erupa /
 Od pana Karola
 Debi'era
 / usmiecha się /
 Wiem razem co jest
 w pakiecie
 / chowa panieł do
 Keizeru /

Arthur
 Otwórz książkę!
 Książę
 et to rhyke czne
 są to moje
 wczorajsze laury
 Land

Przełicz je
 Książę wrysy
 jestes' my vny bi

Księżę

Skoro panosm so
sprawia przy-
jemności

/obwieda pauczę
i chwile przepatruję
się/

Objasnij mi baronie
z Teski swojej
co toż za pieniądze
gdym ja ich nie
znam

na progu służy
Karol

Dano

Wiem jedno zeki przy-
patruje się/

To to są banknoty, z
przed jakich lat kil-
kunastu - już od

Dauna mycofane
z kursu

Książce

1 lióra z paczką
długą

Przyznam się
pauzom, że spot-
kało mnie to w
ryciu po raz pier-
wszy. Ponieważ
nie datem niko-
mu powodu do lek-
ceważenia więcej
osoby przez panie
Zwiniński rekrucie
pau powiedział
pau Dęliczowi
i uważam to
z jego strony za
ruchy bez celu

noš! /vrucá parruž
na šol' i z r'đzi wiönym
Landem wychoďra/

Seena IV

Karol - Arthur p'zniej
Edwano p'zniej šda
Karol

Ha! /biegnie do šolika
podpisuje weksel/ Masz
go, masz, biegnij do
Zanda, r'đyskontuj,
zaptač' naby chmiast
a potom - wiesz co ery-
nić /oddaje weksel etlu-
reui/

Arthur

Šuchaj on eiž zaliž
Šnclani čybi'a.

Karol

O gdy by on mure zabit

O Boze, Boze!
stanie, stanie!
wstaj, wstaj się nie
chodź!

Artur

Na progu
Poroskaniisz go zatem
bez odpowiedzi? Porwo-
liż bezkarnie Deptać
honor?

Karol

Honor! eh gożem
ja uchyń!

Artur

Ty? Nie zapłaciisz - usry-
scy wykaż, się palcami
zapłaciisz (iisrej) o tem
nikt nie będzie wiedział
Kedem honor jest dla ludzi
drugi dla siebie samego

Łamben jeśb zija, hen ni-
czem - Wybierzaj!...

Karol

czek! rlituj się nademną
Nie popychaj.

czekur

juracajże ad dmuw/ Orłowięku
gdzieś by masz rozum? Patrz!

Piorę ja tą markwą matkę -

Łabu fii! wielkie stowo

smuca o ziemi ^{tabu} kopie nogaj

Batwan, Ugrypie? a keraż

stawniam napowrók. Co? nikt

nie widziat. Herbet'my w porządku

ko? Hii... idę wychodzić

Karol

czekure! aa... to już ni' wryżtko

peduo! schodzi gnarżkowo chwypa

kapelusz/ a więc Hdz' już, idź

raz już, jakur wychodzić

Co się tu stało?

Karol

Kobacz strypki. Tam leżą papiery
russkajne papiery, które je'dnak
i'mieré zadac' mogą. Dla czegoś ty mnie
to ukradniť.

Edward

Cemu ja ci ukradniť?

Karol

Spójrz tam. Obejrzyj doładnie te papiery
Czy on otrymawry takie pieniądze
nie miał prawa zebrać, niż wbrews'ic'?

Edward ma stroniť

Jogładajże pieniądze? Co to? To tulja. Te
same pieniądze, które ja jeź niegdys'
rozkaus'tem. Siedem tyzicyk ta sama
suma. A więc ona pokosztata cys'tka!
Prawa - do karolej karolu ja przez omysłk
postat'em ci te pieniądze /papi'mu swoj'
pugilares/ Masz być zapłaci' ksz'ciu

lym razem będą Dobrze
/na progu staje chłoda w piersi krysu
i kapeluszu/

Karol

Dziękuję ci stryju, ja sobie już pora
dzitem!! Ha, ha, ha!! /wybiega/

chłoda

Co się stało karolowi?

Edward

/drzwi uchodzą dźwięk/

Edward

Powóz /reflektyjąc się/ ^{My} Watch!

chłoda

Tu się coś stało z karolem! Boże! (prawa)

Wiem co uczynię /wybiega nadekwan
drzwiami/

Proszę akku III

Akt IV
 u Prońskiej
 Gabinetik Damski - ele-
 gancko umebłowany
 Na stolierka przybory do
 pisania.

Scena 1.
 Prońska, później Brygida
 później Jan
 Prońska

/niepokojnie chodzi po
 scenie - Drwoni - wchodzi
 Brygida/

Prońska
 Jan jeszcze nie wrócił?

Brygida
 Nie, proszę pani. Wyszedł
 z listem, który mu pani
 dała i do tego czasu nie ma
 go.

Pron'ska

Kawcze tak bałamuci. Meszcke
mazi, mój go do tego przyrwy-
czaił. Jest już za stary?

Brygida

Gdzie on tam za stary, proszę
pani. Lasie dział się po drodze.

Pron'ska

Przecież nie piję

Brygida

Proszę pani, on ma kogoś na
mieście ....

Pron'ska

Moja Brygido nie mówiąabyś
głupstwo

Brygida

Ma proszę pani.

Pron'ska

Kogo?

Brygida

Ma znajomą panią...

Próska

Jan? Hejli się nie myśl, skończył siedemdziesiąt lat

Bygida

E, proszę pani - jeszcze nieznacząca jest do zdrowości taki ciępiorny! Wóz i on!

Wchodzi Jan

Próska

Nareszcie, oddałeś?

Jan

Wedle rozkazu raniostem list i paczkę do pana Dębińskiego.

Próska

W oddałeś...

Jan

Oddałem bezu jauglikowi.

Próska

Co i co?

Jan
Janqlik odniósł list, a potem
usiedliśmy sobie w przed-
pokoju i gadaliśmy.

Proniska

A po jakimu?

Jan
On gadał sobie, a ja sobie. Na
to jakbym go nie nie rozumiał
ale on mnie pewnie rozumiał,
bo podobno katolik. Potem przy-
szedł książe pan i pan Land,
pan baron, powiatamucili
trochę w salonie i wkrótce
wyrli.

Proniska

Wyrli napowrót tak
rychto?

Jan
Byli nie dłużej nad trzy

pacierze. Na nim wkró-
 tce uzbiegł pan kno-
 wiński, a tak mu się
 spieszyło, że zapomniat
 laski. Sanglik w pędz
 za nim a krzyczy się,
 się; jurcie to nie są
 tylko po jangielsku laska
 Na panem knowińskim
 wyprzedł pan Karol, ale
 czem się okrutnie stru-
 ty, bo na mię ani
 spojrzeć, a przecież po
 tej porę zawsze się ze
 mną witał. Tak go
 takim robaczkiem, zaraz
 pomyslatem, musiata mu
 jakas dobra szkapca
 udechnąć. Potem powlokł
 się cwałkiem do domu.

Płoniska

Co się tam stać mogło?
/daje znak sturibie aby ode-
szli.

Brygada

100 Yana! Yurko panu
Yan nawsze się wy-
gac' potrafi. Yan

Ynoui mię panna
zakrepiasz. Niez tego
nie będzie. Da się i
tak spramę nie ożenię

Brygada

Patrzajcie, a to ei amur,
kawaler!

Yan

Możem ja lepszy ka-
waler niż panna
panna /wychodzi/

Przeńska
Co się tam stało?

Był gida
tworząc się

Pani baronowa pyta
czy pani przyjmie?

Przeńska
A? /z niechęcią/ et! /po chwili/
proś, może się od niej cze-
goś dowiem

Przechodzi Eugenią/
„Eena”

Eugenia Przeńska
Eugenia

Przechodząc tuż, nie
mogłam oprzeć
się chęci do wiedzienia
drogiej pani. Wstałam
na chwilkę, na małą
chwilczkę.

Prociška.

Dziękuję pani,
pani baronowo.

Eugenia

Yak się pani czuje po
wzrostajszym wiecso-
rye?

Prociška

Bawiliam się dosko-
nalc.

Eugenia

Raczej my bawiliśny
się dzięki pani. Bo pani
gra cudownie, etch
stuka, stuka! Wie pa-
ni, że i ja bylam stwo-
ryona do czegoś więcej
niż do starej powroci-
drości, życia. Może mi
się coś więcej należało

niż pilnowaniu domo-
wego ogniska.

Prośba

Chyba jednak dla wielu to
kobiet ten płomień
domowego ogniska
jest nie doścignięm
marzeniem. Skoro
się jednak raz stało
na straż ognia, trzeba
go już pilnować - nie-
prawdąż panu barono-
wo?

Eugenia

Naturalnie! Chyba proś-
jak się pani podobają
nasz feliks, gdyż nikt
bardziej od niego nie
rastu gnije na to miarę
Jan Edward Debicki?

Pron'ska

Niewiele z nim rozmawia-
wiałam.

Eugenia

Dziwny człowiek, bardzo
zajmujący. Tak mało
jest oryginalnych
ludzi na świecie. Nie
pani, że jego stosunki
z panem Karolem po-
zostawiają wiele do
życzenia.

Pron'ska

Tak?

Eugenia

Poróżnili się z sobą, a
skutkiem tego nieporo-
zumienia była scena,
jaka się dziś odegrała
Pron'ska

Cóż się dzisiaj stało?

Eugenia

Ma nie nie wiem. Godo-
bno pan Dębiex przyjął
księżciu jakiś fałszywe
czy nie dobre pieniądze,
que sais-je? Książe
się obrzucił i uniósł.

Reszta nie nie wiem,
mąż mój zaledwie
mi o tem wspomniat.

Mężczyznę za tak
dyskretui w sprawach
honorowych.

Próżna

Pani mówisz....

Eugenia

Uspokój się droga pani:
czokolwiek książe
bardzo niebezpiecznym

jest przeciwnikiem,
nie zawsze przeciw
dochodzi do pojedynka.

Próska

Więc pani sądzi, że z
tego wynikać może
pojedynek?

Eugenia

Doprawdy nie mogę
sobie przebaczyć, że
ranie pokoiłam drogą
panią. ^(zapomniała) Bądź pani
dobrej myśli, wszak
wszystko może się
jeszcze skończyć do-
brze

Lucia VIII

Próska później Bry-
gida później Ida
Próska panna

Pojedynek! proze mnie, może być¹⁰²
zabity? Jam temu winna. A! co czynić
co czynić? Ha, musisz mi wyznać,
że ja wystalam, te miszerskie pieniądze,
które od lat piętnastu dają mi i odbiera-
ją spokój. Niech wyjasni króci. Tak!

/ pize list - dzwoni /

/ wchodzi Brygida /

Proiska

Wyslij list natychmiast, tylko prosko, prosko!

Brygida

Proszę pani nie ma adresu

Proiska

A! / pize adres / Do Karola Dębiera.

Brygida

Ory na wies'

Proiska

Jest jeszcze zapewne w Warszawie,
Niech go szukają, u pana Inońskiego
go, lub pana Edwarda Dębiera.

Brygida

| wychodzi i wraca się | jakas' pani!

| wychodzi |

na progu staje Ada.

Ada

Przybyłam do Pani... przybyłam do pa-
ni... Karol...

Proniska

Co się dzieje z panem Karolem?

Ada

O gdybyś go pani była widziała!
Jemu się stało coś ogromnie złego!
Mój opiekun bardzo źle z nim pos-
tąpił.

Proniska

A!

Ada

Pani, ja nie wiedziałam do kogo
się udać. Ratuj go pani, masz

103

Do tego prawo, to twój obowią-
zek! Bo ty go kochasz, on ciebie
kochają, jesteś jego narzeczoną.

Próska

Nie jestem narzeczoną pana
Karola, nie kocham go, ani
on mnie nie kocha.

Ada

jakto? Nie jesteś pani narzeco-
ną?

Próska

Nie Przymagam ci, panno Ado.
Ach! to niedobre plotki ludzkie, któ-
re się karmią cudzym kóztem.

Ada

Wiesz... pani... go... nie kocha?...
Próska

Próska

Nie, panno Ado.

Ada

(trucą się Próska na szept)

Pani! pani!

Proniska

Ada. Ty go Kochasz.

Ada

Ja? nie!

Proniska

Uratujemy go, uratujemy.

Pisatam do niego, za chwile
tu będzie, zapobiegniemy
nieszczęściu

Ada

Jakiemu?

Proniska

Wyjasni wszystko księciu, a księzie sto-
wa swoje odwoła.

Ada

A więc księzę Karola obroni. Grozi
mu pojedynek?

Proniska

Pojedyнку nie będzie, skoro pan Karol
dowie się, kto postat te pieniądze i
powie księciu.

Ada

104
Ale pani, Karol wie, od kogo one przysły.

Próska

Wie?

Ada

Słyszałam słowa stryja, zwrócone do Karo-
la, ja ci je przystatem.

Próska

Pan Edward Sebir tak powiedział?

Ada

Karol wie wszystko i gdyby chciał, księż
do tej pory wiedziałby całą prawdę. Ale on jest
niewinny, on stał się ofiarą cudzej pomysł-
ki. I pani go nie zna, on króci Tomasz
się mi będzie.

Próska

Tak, masz rację, Ado. Tedy się na me
nie zdało. Ale wiec mi ma sposobu!..

Ada

O pani, masz wpływ na księcia, powiedz
ty mu o wszystkim. Wprawdzie nie masz
obowiązku tego erywać, ja jestem dla ciebie
niezem, ale pani, zapobiegij niecierpić.

Tu mnie chodzi o życie człowieka. I gdy-
bys pani to uverynie' chciała!

Proniska

Ja powiem księciu eats prawda / (później - dzwoni)
do wchodzącej Brygidy

do księcia. / do Ady / Napisalam do niego
aby tu przybył.

Ada

Dziękuj ci, pani Julio, jakas' ty dobra!

Proniska

jak ona go kocha!

/ wchodzi Brygida (melduje)

Pan Szewier.

Ada

O, pan Karol / (wybiega)

Proniska

Zaraz ci go tam przysię.

Ada

/ na progu / Nie, nie potrzebuj / (znika)

/ wchodzi Edward /

Scena IV

Proniska - Edward

Proniska

To pan!

Edward

105

Przebacz mi pani, przebacz mi Julio!

Proniska

Nie spodziewałam się ujrzeć pana tutaj.

Edward

Życieżyłś mi.

Proniska

Nie próbowałam nawet waleryi z panem.

Edward

A jednak pokonałaś! Nie zgdam od ciebie zapomnienia przestrogi, zgdam przebaczenia, jeżeli ongi mi oseniłem ciebie, bytło największy błęd mojego życia, ze który odpokutowałam.

Proniska

Pan? Odpokutowałaś?

Edward

Tak jest. Czy są drisz Julio, że ja bytem rozgłosz.

Proniska

Jakto? A pańskie tabu nie wystarczało panu?

Edward

Wystarera to, aby brí wto wienien ueriswyn, nie
wystarera aby brí rusliwym. Bo Julia, powimo
zamyty, jakie mersi na nose man brawo, ja ciebie
kochałem .. zawsze

Prisika (ironicznie)

Ko .. cha .. Tes' pan ...?

Edward

Gdy po wypadku ze ocean znowt panka zmusić
musiałem na walkę o chleb, gdy m dotknął się rze-
nia zięcia, gdy wstąpił wstąpił budować siebie nung-
tem podwójną rentek swego zięcia, wtedy dopiero zo-
zusiłem jakby ci uczepitem kieszki. Zmusiłem
prepari, w jakby wstąpiłem ciebie i gdy wspomnienie
coraz nerek gnieżdżito się w mojem sercu, jedno-
czesnie rósł wstędn, tęsknota i niepewność co się
z tobą stało?

Prisika

A .. czy ^{pan} chci' raz jeden pisales', czy pan dowiadu-
wales' się, gdzie i uem ja jestem? ..

Edward

Nie, nie dowiadzwitem się, bo .. chwytam się

Dowiedziałem, że za moją sprawą .. ty .. stałaś
się jedną z tych istot, nad którąś stworzył
się już potrzeba. Też ty musiała przeszedł
Julio.²

Prisła

Ja? Kochanym mordercą i .. nieznajdźcie panie

Edward

KZ

Wyjechałaś tu myśl. Julio, czy ty bardzo kochana
mężem.²

Prisła

Czy pan ma prawo rzucać mi takie pytania.²

Edward

Nie mam .. Wjechałaś do kraju, ujrzałam
panią w debilizmie kosciele. Dowiedziałem się,
że jests' otoczona gronem wielbicieli, w których
necze wyznawias' bratanek mego. Oławi-
tem nie zapotać o uszczę. Markśnie storo
mi posiadziawo, że stownek twój z Kurolem
ma nie rekonięci matienistwem ..

Prisła

Wspaniały!

Edward

Wtusiś wistem ni w przekonaniu, iż dobre wa-
bitem mi potęjsze... Tola tego wawoż, gdy by
w podnieś prawnis, tłumnie odmówtos' ni waja-
nien', jón ni posunist do rusewagi

Prisika

Do dawnuż donuwtos' pan nowa.

Edward

Juljo, .. ja .. chęć w ciebie pretanawia,
~~Wtusiś wistem~~ .. fenebaer ..

Prisika

Ja .. pretanawia .. Ja panu .. ja ..

Edward

(obieżniejs' ja wita powimo opora) Musisz, stę-
nyż ja chęć, Juljo. Ty umie kochan.

(cietuse ja)

~~Wtusiś wistem~~

Prisika

(wyrzywais) Tum .. podta ..

Edward

Ty kobieta .. Powiś ni kochai ty dziecko
knoje - czy mi nalesz ni mem wrenie' brody

muscia. ² Cui nam posthinc gdy ostatus
litie pessime opudat. ² Tulo. ² Jam twis.
Gy pismol nose nalenitwo i ostatus.

Pruska

Mi. pan .. ja xre mogg ... o Edwardie.
(musa mi ni w obissa) ^{x obch^{em}} (pensa - cina)
(uchowi Krygida)

Lita od kriseia

Pruska

Pisaniem do niego
Edward

Pisatos' do kriseia. ²

Pruska

Incyta, Edwardie.

Edward

(uchyla ni, cofa)

Pruska

(costa). Za chusta - staus' iij na werwanie.

Mure z usm moisi' w sprawie Karola.

Edward

Takto. ²

Próska

wplatałam go w straż, ja wplatałam.

Nie mogę pozwolić na pojedynek.

Edward

Już nie życzę powrócić królowi, że to by
postatał przeważnie?

Próska

Nie innego niż nie pozostać

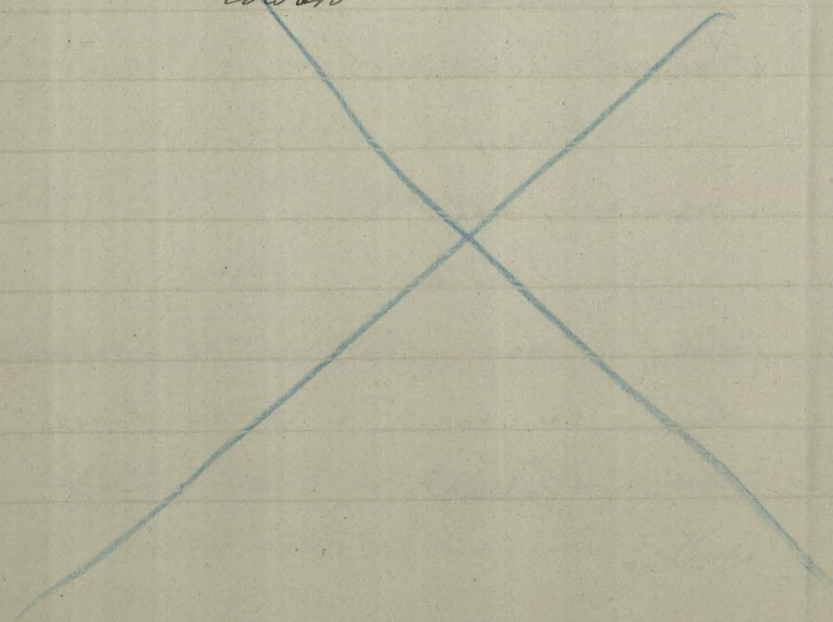
Edward

Nie powiem!

Próska

Nie mogę się wahać!

Edward

Edward

Nie powiesz Julii, a
to dla Dmoch po-
wodów. Naprawdę
skompromitowałaś się
sobie, na co ja nie
pozwolę, powtórę
poniżyłaś Karola
w obci księcia, na co
on nigdy zgodzić się
nie mógł.

Aroniska

Dla czego? Nie rozumiem.

Edward

Przystanie pieniędzy
przez kolejkę obca ubli-
ża męża i nie

Julia

Tak - tylko kolejkę przy-
sła się jej bezkarnie.

Edward

Julio, oczekiwaniem od
ciebie więcej wspania-
łości

Wychodzi Brygida/
Księżniczka Ran!

Edward
Zostaw nas, Zatańciami
twoich spraw należy do
mnie

Próżka
Ależ Edwardzie, jeżeli
księżniczka nie zechce?

Edward
Wiem co czynić!

Próżka
Edwardzie!

Edward,
Pozwól mi działać

Próżka
Bądź co bądź stypiec tę rozmowę

muszę /wychodzi/
 /wychodzi Książe/
 Scena F

Książe - Edward później
 Trouška i chca później
 Karol

Książe
 /skaje r'dziwiuuy/
 Edward

nie spodziewates' się
 Książe, mnie tu zastai
 Książe

Wistocie...
 Edward

Przybywasz tu Książe
 na skubek liżku pami
 Trouškiej.

Książe
 Tak jest - Edward

Wybaczyć księżu, że
mechanikiem tej sprawy
będę ja

księżu

Daruję mi pan, panie
Dęlicz, się go wprzódy
zapytam!

Edward

Może księżu, albo się
wierzy, albo nie wierzy!

Na progu stoją echa i Pruska!

księżu

Według mojej logiki na
czym taki mógł się
zdobyć tylko kobieta!

echa

Gmasz duszność, księżu, ja
to ucyfrowam!

księżu

Pani?

Edward

110

Stużę panu

Książę

Jeśli mnie panu nie miłośi być miłośi
o pilnej sprawie, której wyjaśnienie spodziewa.
Tem się ustymieć z Wtasard wst panu Proroków

Edward

Wybaczyć książę, że niewiedziem tej sprawy, lecz
ja

Książę

Pan?

Edward

Tak, uprzedziwszy panu panu Proroków.

Książę

Daruję panu, że go wpródy zaprzem w jakich
charakterne przemawia panu do mnie w tym
domu, w sprawie, której dotyczą panu Proroków

Edward

Mnie zaprzem. W charakterne starożo propa-
ciska i numerowanego panu Proroków

Książę

A..

Edward

Chodzi tu o omówienie, której ofiarę part bled
pauw sodermanei miij bratanek. Wycofane z kum
banknoty, które dostają się pemu, bytu pnestane
pne u unie

Książce (rususickem)

Iner penna ?

Edward

Ine.. re.. unie. A zatem stumna usara, jakq
Książce unie mogtes do mezo bratanek i chorej
dai wysaz niateri prawo, nie do uszo leu
do unie univisi się powiuna. Kani książce pnyse
mujc wyjasnienie i unie wybacri. A rozrew
dostac wyrazq, które w uprasiedkionem fat-
rzewens prawani unieneni, bratanekow memu
powiedriates.

Książce

Ja mung panna usenri, aekolwiek pnychods ne
to z... pewną trudnoscia. Tak duiej suny pnywidy
rozwege nie pozwala wy powiatu ber kontroli

Edward (sucho)

Pozwala na to nirowaya.

Książce

11)

Ja... chcielibym uwierzyć że wstawię cofnąć
stawa, które wynależem, wymusi nuns, że uczę-
niłbym to bez tej nuns, jako jedynie bra-
tawstwo piersiennym mogłaby sprawić satysfakcję.

Edward (octo)

Albo się uieny, albo nie uieny.

(na progu Ada i Próska)

Krisie (ciuno)

Według mojej logiki na czym taki nastąpił
się wdrożyć... tylko kobieta'

Edward (bardzo ostro)

Według was mojej...

Ada (złoty się piersiennym)

I men stumosi Krisie, ja to uerystem

Edward

Ada!

Próska

Ada!

Ada

Tak! Ja postulatam piersiennym. Pan nie uieny?
Pan piersiennym uieny, bo uidi pan, ja...
ja musitem to robić. Pan kwol był w takim

położeniu. 'Nicht mer nie choset przysci!'

Wyjtem z biurka opiekuna, a tutajżal pierwszdy
nie znam jenu. 'Przeist ja pome Karola w tadem
spół me mogtam tak wskazać.' Pan ni nie
wieny? Doprawdy...

Kisic (z umiarkem)

Wien. Kobieta kuchyjsca zdana jest do wysztkiego

Ada

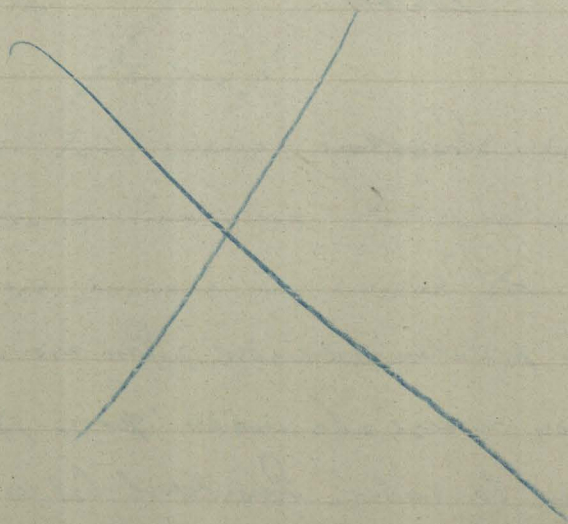
Wisc ni pan na mnie nie gniewa?

Kisic

Pani!

Ada

A ratem, jako ciotwicki solachetny, pan boscie wie-
dzial co oznacz...

Edward

Ada!

Prósika

Ada!

Księżę

Kubicka kochająca zdalną
jest do wszystkiego.

Ada

Przebaczyć mi pan?

Księżę

Pani!

Ada

A zatem proszę Księżę,
jako certyfikatu honoru
powinieneś wiedzieć
co uczynić!

Brzydida

Wychodzi!

Pan Dębiński!

Wychodzi Karol!

/na widok księcia
cofa się/

Księżu

Przez te ubolewania nad
przykrością, jaką wy-
władziłem panu i pro-
szę o zapomnienie mo-
ich słów

Karol

Ma nie wiem...

Księżu

Czy wie pan? Dowied-
zię pan zatem, panie
Dębiński, z moich ust
nie jesteś bardzo szczęśli-
wym estawickim, Albo-
wiem nie kardecem sa-
drono mieć aniota opie-
kuńczego, który czeka
nad nim i ostaniam

skrzydłami miłości.
 Mam pewną pociechę
 państwa. eb propoz 100
 Karola) Dziękuję panu
 przed chwilą, dożerow
 mi pańska przysługę.
 Tym razem banknoty
 są dobre

Wychodził
 Edward

Jednak Land wbrew
 mojej prośbie, przyjął
 twój weksel Karolu

Karol
 Tak przyjął!
 Edward

100 Pruskiej
 Gien trzeba uregulować,
 nieprawdaż Guljo?
 Pruska

O tak! jaku ajrechlej!
Karol

Dowiedzcie mi wreszcie,
co się stało, ja nie mi
rozumiem. Niech się raz
dowiedem, kto przystał na
niezręczne pieniądze,
kto nie upoważniony
przez mnie śmiało
przeprasza księcia,
kto nie pozwala mi za-
prasić za znieważę,
kto, kto? Kto miał do tego
prawo?...

Pruska

Pamię Karolu!

Edward

/do Pruskiej/

Julio, ty musisz mil-
czeć! Karolu!

Karol (odwracając się 14)

114

Ah, stryja, ty nie masz mi już nic do powiedzenia.

Ada

Opiekunie, on ma żal do ciebie. To ja..

Edward (do Ady)

Może i lepiej moje dziecko (cofa się z Pruskiem-wychodząc) Osi się nie przedstawia zwracając się.

Scena VI

Ada Karol

Ada

Przebac mi pan, panie Karolu.

Karol

Ta? pani? (pausa - domyślnym 14) To pani!
(pausa) Dla czegoś mi to zrobiła? O ile się stało
panno Ado, bardzo źle! O gołębici pani wiedziała,
jak źle się stało!

Ada

Wiem wszystko.

Karol

Wiesz wszystko?

Ada

Wiem, że krócie panu obroni. Ale to już napra-
wione. W obliciu wyszedł otrzymał radościuorzenie.

Karl

Dischuss pani (z gorzcy) Ja otrzymałem radościuor-
nienie! Nie domyślił się pani, że w najcięższej praw-
dy krócie, umniejsze go do propozycja, odebrał mi
ostatnią deskę ratunku, że wściekłość myśl, jedyną
myśl, jedyną nadzieję, którą pierstem, jak zbawienie,
jak wyrwanie mnie z tego piekła.

Ada

O, jest pan bardzo stały! Utrata mejszku nie
powinno doprowadzać do rozpawy. Jestem kobieta,
a tego zwyczajnie mi moży

Karl

Utrata mejszku!

Ada

Tunej przywrócić mi ma? Być mi może? Strój
gotów jest dla pana wszystko zrobić. Ja panu rusz.
Jeżeli ma pan jeszcze jakiś pilny dTug, to się raptem
i koniec

Karl

Ja mi pójdę do niego

Ada

Ou do peme puzjorie

Karol (do siebie)

A gdyby tego nie było... u tamtego. 'Ha'

Ada

Ja pójdę do stryja.

Karol

Jużno Adu, co stawała paręg do zejścia się moją
owdą. Ja ongi, ię Eyalisioi parsi piz, nie ~~przebie~~ ^{wprost}
z serca. Tam mié wost tego.

Ada

Uznosłam pemu tyle stego... Prawista pan, co
powsiedziatam u Debusach, gdyś miś się na Tódkę...
jeśli tonie bedron, ja ciebie wyretusz" i... chęć
tego dopięci' (wychodzi)

Karol (sam)

Zapóino, 'zapóino... Ka i A gdybrn dęziq
jeżne wycofat ten wienusny papier. 'Niż by
nie wiedziat. 'Ada pouta do stryja... Puzer Ar-
tur nie pswie...

(wychodzi Artur)

Scena VII

Artur Karol

Artur

Jak się masz? No, książkę już zapisałem

Karol (~~zobacz~~ (rozpaczył))

Dziękuję ci.

Artur

Wtorek go rękami. Pośrednikami nie może być.

Kogoś wemien na drugiego sekundanta.

Karol

Tu nie mi potrzeba.

Artur

Jakto?

Karol

Poproszę mi bezie.

Artur

Nie bezie?

Karol

Książkę odwrócić i Towa

Artur

Na skutek wyjątkowa?

Karol

Ada postaća powiad - sama się przynęta książka.

Artur

116

Ada!

Karol

Wraz z Pamiśką ^{bez} ~~zanim~~ mej wiedzy wrócić
kniecia tutaj i wysiadają mi... to przystup.

Artur

A potem sprawa...

Karol

Skierowa. Sekundantów mi potrzeba. Noto,
niezost ratownik mi iusur ner.

Artur

Stwierci

Karol

Za chęć bez mięt fienigdie. Beorien Taskaw
pójć do Zanda i wexsel wykupić!

Artur

Ma ciesz mi chęć iść odwiedzić?

Karol

Ja? do Zanda? A kto by mu w oon spojnieć
me mógł

Artur (po pauzie)

A jednak, waje się, że wypadnie ci iść samemu

Karol

Dla czego? (pauza) Czy... może on pójść?

Artur

Napewno... tuż przed... nie mogę.

Karol

Jak było? Artur? jak było? mów!

Artur

A nie.. Po wstaniu się z łóżka przestąpiłem
do kantoru, Łeńd dopiero co wrócił. Oddał mi
mój wózek. Wrócił go do ręki.

Karol

Przeglądał się?...

Artur

Coty minuty, no nie dzisiaj, wózek na
taką sumę

Karol.

A później?

Artur

Później nast. Wybrał pew. pójść po pre-
wizję. Było to dość dziwne, gdyż kasa była
w pokoju, gdzie rozmawialiśmy. Wreszcie... go-
wózek, a cała chęć jeden z uneludków wrócił

mi przyjaciół

117

Karl

A więc on wie, 'Artur, 'On wie.'

Artur

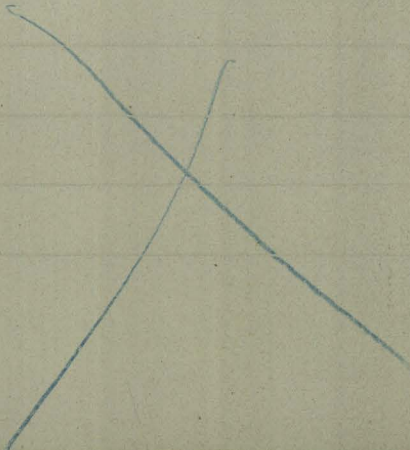
Zanimiesz, 'W rękę dołożył już stowarzyszenie
z ojcem twym, stryjem. Bądź pewien, że
opinia ich nigdy się nie dowie.

Karl

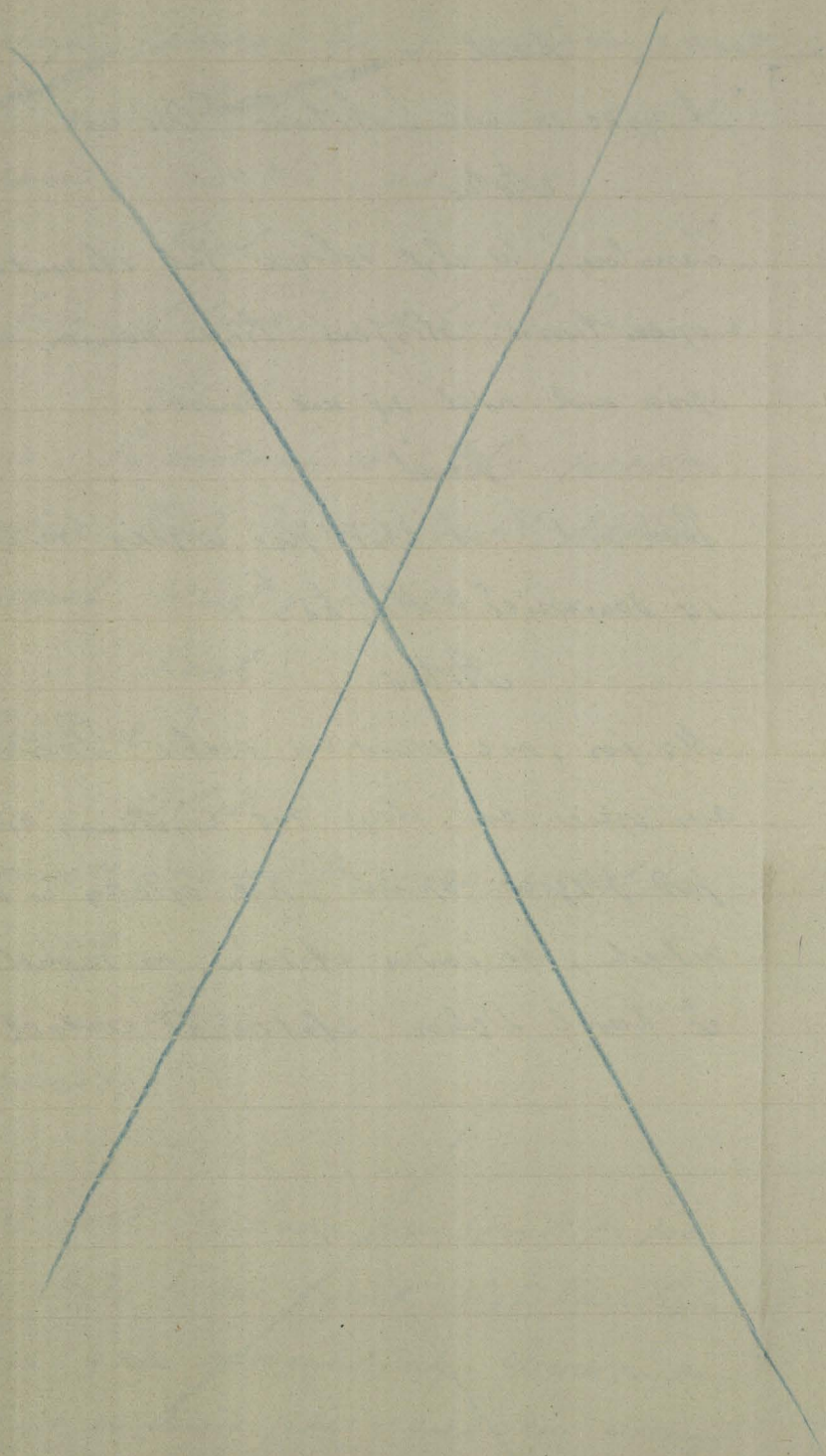
Pórn wiedź? A ktoż już więcej miałby
się dowiedzieć. 'Ha, ha.'

Artur

Ma for, nie mówisz ciębie. Inaczej
ażi ojciec ażi stryj nie wystanis ciębie
pod przegien opinii, nie ostona w dzie-
wstach, nie dadzą ataków na roguel ubie,
że Karl Delica zfałszował werset.

~~Debiert spaťrovat~~
~~weksel!~~

Karol
spaťrovat! Więc ty tego
nie rozumiesz, że skoro
się oni ohen dowiedza,
i cały świat wiedzieć
może, mnie to już bę-
dzie wystus jedno!

skur
Schowaj ze hen swój
związy, czysty honor,
bo nie wart fałszy-
wego grosza! Honor
jest tym szyldeem,
który im bardziej
zwieci i blyszczy lu-
dziom, w tedy hen
więcej szamują sklep,
przez niego reklamowany

et umieść ten syld we-
wnątrz, schowaj go
przed ludźmi każdy
ciż ominię i potraci:
Karol

Mylił się ekturze. Struj
miał rację. Tak domo-
wemu stodziejacowi
najbardziej poprzeciwić
kradzież tak i my
sami najczęściej okna-
damy siebie.
ektur

Te jest ohyde stem, o ile
się ludzie dowiedzą i
zdatają uci wkuć broń
przeciw sobie

Karol
Z nich to ciężkiemu
nasza wola, nasza

(Ja potęga i umiesz tak
rdzenie wite i stoty nena,
ie nie wstać id
berkema nie woko!)

z dołności do życia, a usu-
 na się nam z pod szóp
 leśnicy w przepaści erary
 przepaści bez granic, bez
 dna... Przed chwilą go-
 łow byłem wolnie przebr-
 czył. Tak, przedko! Za-
 pomniłem, że chociażby
 nika z rzyjących o mo-
 im posłanku - nie
 wiedział, wie dżieś
 będą ja sam i wie dżieś
 będą umarli! Moja
 matka! Oca tam żyje
 wie o tem! Ha! Bądź
 zdrowe cbrkuze!

cbrkuze
 Dokąd idziesz?

Karol

Do Dżelii - tam się urodziłem

Porzeczaj ich ode mnie
i wychodź!

eksur

Popawaj ich wielki ^{woź} ~~z~~
porząd na polankę lesną,
pomiedzy ekaliptusy,
kiedy się legną czarne,
jadowite węże i rakałki
nie wrócić! Wgoda!

Próbnie akbu 499

Akt 5

w Dzbinach gabinet Karola
na scianach rogi, Dubeltowa
ka, wypchane ptaki Ciem-
no.

Scena 1^a

Karol

Idę na sofie po chwili roztaje /
A! podchodzi do okna
podnosi roboty /
Stońce! Stońce!
z drzwi bocznych wycho-
dzi Jakób /

Jakób

Już wysoko na niebie
paniczu.

Karol

Która godzina?

Jakób

Już niedaleko is

i potudnie.

Karol
Potudnie!

Jakob
Pomiesz się z wcale
nie chodzi do tożka.

Karol
Nie.

Jakob
Czy to tak zdrowo
marchwić po nosy
I co za potrzeba tak
się paucelowi mar-
nować. Praniej mamy
dziś gościć.

Karol
Gości? Kogo?

P Jakób
Przyjechały przed chwila
pani Bronska,
pannas Adas.

Karolo
Ada!

Jakób
Pan Edward.

Karol
Styż? Tuzik więcej?

Jakób
Nie pamiętu, więcej niż
pamięta Mam też pa-
mierzowi nowinę
Do powiedzenia
Kasztanka sie
drusiej sie nocu

szerebita. Zreba
w nią jak wlat!
Lysy!

Karol
machinalnie Lysy.

Takie.

Lysy, a zwawy że
mu rady dać nie
można. Długie, pier-
sisty, szerokie w
kręciu. Tylko ma-
tą na przedniej
nodze - niewiemo
skąd się ona tam
wzięła, bo przecież
Kasztanka ma o-
taką samą na
tylnej stronie! Ho!
ho! jak mi i
zreba nie dogo-

122

Dzień, to już tyle,
to ile! Trzeba się
będzie poradzić
z starszym panem.
[wychodzi]
[wychodzi] Prońska, Ada,
Michał Edward. Pamięć
z kwiatami.

Scena II

Karol. Prońska. Ada.
Michał. Edward.

Prońska

Dzień dobry panie
Karolu.

Karol

[wita się] Dzień dobry!
[pójca catury w reke].

Moichat.

Jak się mała mój
chtocze. Laspa
tes dzisiaj?

Kawol

Tak, ojcie!

Moichat

Mówiono mi, że mia-
tes wczoraj jakis
zabieg z księżciem.
Dobrze mój synu
żesie to zabawi-
li jak ucieswi-
li ludzie. Albowiem
jeżeli pomiędzy
dwoma ludzmi
dochodzi do poje-
dyzku, to naj-
częściej dzieje
się to dlatego

Ze jedens z nich ¹²³
s istotnie niema
honoru. Pojdzie
z nami?

Prońska
Przybyliśmy za-
brać pana z sobą.

Ada
Dzis dzień imienia
matki swojej, pa-
nie Karolu.

Karol
Matki... a tak mat-
ki!

Prońska
Kiesiemy kwiaty
na jej grób.

Michał

Zobaczycie jak tam
pięknie! Tę sam
kwiatów! a pielę-
gniemy je staran-
nie u Karolens,
bo i on o tem o
pamięta. Moim
wam powie dzie,
ze Karol jest Dobrym,
bardzo Dobrym Synem,
mogą mi wszyscy
zardzoscic takiego
chłopaka.

Karol
Co za meczarnie!

Michał

Tak, zobaczycie, jako
tam wszystko

124

kwitną, pomarań-
cze, rododendrony,
hortensje - jedyna
tylko jedyna mirta
już trzeci rok nie
kwitnie. To ta co
ty ją przyniosłeś Ka-
rolu?

Karol
Ja ją przyniosłem.

Michał
Żeeli i w tym ro-
ku nie zakwitnie,
trzeba będzie ją
złamać i usunąć -
wiedzieć nie jest
chora.

Karol
Trzeba ją będzie usu-
nąć, ojciec!

Michał
Chodźmy tedy.

Proniska
/ do Edwarda Co mu
jest, Karolowi, one
cały w gorączce.

Edward
To przesilenie. Dział
się w nim odradza
Dębierz!

/ Michał. Proniska. Edward
wychodzą. Adas zatrymu
je się.

Adas
Pan nie idzie z o
namis.

Karol

Za 2

Ada.

Tak, panie Karolu.
 Patrz pan jak
 Dzisiaj się knie
 na świecie, tak
 jasno, wesoto!

Karol

Wesoto, się knie!
 Takas ty Dobra,
 panno Adu!

Ada

Chodimy.

Karol

Chodimy! Ja zaraz
 przyjdę, w tej chwili...
 nie mogę!

Ada.

Ja nie pójde bera
pana.

Karol

Ja przyjde zaraz,
napewno przyjde.
Czyż jaś mógłbym
tam nie pójść?
Tolż' panuś Ado!

Ada

Jaś nie pójde bera
pana.

Karol

Ależ pan, juś musie
załatwić sprawę
z którą na mnie
obciąża, która
nie może ulewać

Zwtoce.

W drzwiach Marcela.

Marcela.

Chodźmy do cerkwi!

Atas

Ale panie przyjdzie,
Zaraz?

Karol

Przyjdę, przyjdę...
/ Aaa wychodzi /

Scena III

Karol po chwili Arthur

Karol

Na grob matki? Ja sam
nie pojde. W najwyzszej
wspacy musza sie na sofie
/ spawa - wstaje / Ha.

Biegnie do drzwi i zamy-
ka na klucz - wyjmie
z suflady revolver -
którego - chodzi po scenie
Co? odwagi nie
brak? / silne pukanie
do frontowych drzwi / głoś
Arthur „Karolu, otwórz!”

Karol

Arthur! / otwiera!

Arthur

A! Stała się grupia
historja. Pies z czołwie
dla mnie, dla ciebie.
Lard przejął list
Eugonii, wie
wszystko!

Karol

124

Najwyżej cię zabije

Arthur

Kritkuj sobie z tego,
gdyby nie te nieszczer-
ne premiędze, które
były w liście.

Karol

I za ciebie kto zapła-
ci!

Arthur

Premiędze od Eugenii.
Tętar nie potrzebuje
się przed Tobą nicem
kazać. Ha, ha, wszak
smiałobyśmy sobie
spojrzeć w oczy, Laid
wszczędzać nam
nie będzie, ani
mnie, ani cię

Lada chwila tu się
zjawi, aby opowie-
ścić wszystko
starym.

Karol

On? Jano - tu?

Artur

Może nawet przyjechał
tym samym co i
ja po ciężkim.

Zdawało mi się że
widziałem kogoś po-
dobnego do niego.

Karol.

A niech przyjedzie
z bronią do rewolwerów

Artur

Co czynisz?

Karol
To, co ty dawno
powiniem być u czynie!

Arthur
Szalenicie! / Samoczą sie /
/ na progu staję Laudf

Karol.
Pusc' mnie. / pospiechaję Laudef
/ dżuga pauraj
Scena IV
Karol. Laudf. Arthur.

Laudf
Wybacz pan, panie Dębca,
że wsiędtem tu, bez
uprzedniego swojego pozwo-
lenia, lecz w całym
domu nie zastałem
nikogo. Czy nie mógł
być zwiódzić sie

z pańskim ojcem.

Stur

Tereli pan sobie zycy
ja uwrzeżdż wija
o pańskim przyby-
ciu. (Kieruj się ku drwiom)

Laud

zostępuje mu drogi. Zostan pan,
pamię Lwiński, prońe
Zostan pan!

Karol

Racy pan jeszcze do
salonu, ojciec ma
medugo powroci

Laud

Parwan pan ze
tutaj z czerkum
paula. Laud przypatuje

Sej z kolei obudawaj spustacza
rewolwer - bicie go w ryzke
ogladaj Nabitky! (Artur
pustkaszony) To pan'ski
rewolwer, panie Zno-
inski?

Artur

Sie.

Laud.

Sadzitem ze pan'ski.
Sie pan'ski? A zatem
pan'ski panie Dzbici!
Musie panu powie-
dzieć panie Dzbici,
ze ja dze tutaj, mia-
tem zamiar widzieć
sie tylko z ojcem
pan'skim. Obecnie
wyznaje, iz kontent
jestem z trafia,

który mi pozwolił
uprzednio zobaczyć
pana. / sięga do
kieszeni po wexel
Wczoraj wzebrał
mi pan Znojski
panski wexel.
Nie mylę się, wszak
to pan, panie Zno-
jski, wysiwid -
czyteli swojemu
kuzynowi tę przy-
jaźelską przysłu-
gę / do Karola. Czy
to ten wexel? /
/ pada Karłowicz /
pana, zobacz
ten sam. Weź pan!

Karol

/ drze ci z Komaj / Tak ten

130

Sam. Jodas Landwi weseł

Land

Ten sam! (biewe weseł) Ten
woli se pami Dobier
ze zapale Cygaro.

Karol

Porwój wychodzi Jakob / Karol
wskazuje mu, aby zapalił. I wiecej -
Jakob zapala i wychodzi.

Land

Lobin mi pan ten zaberejt,
pami Dobier i por-
wolit, bym wijd, porgero-
ny o to tym papperem,
Zamienit na konowowy.
Berie to dla mnie
prawdziw przyjemnosci
Cie byc wicrycietem

honorowym, Estowicka
Laskiego jak pan zapala
cygaro wens leaf

Harol
Panie Laid!

Atam
Co pan czyni?

Laid.

Pale panskie nadzieje panie
Laid. Przewolil mi
pan chyba na te przyjem-
nosć, która mi się od
pana stuzmie należy.

Panu zaś należy się
pieniądze, które zna-
laxtem w liście mojej
żony do pana.

Pożyczka je widocz-
nie od pana, a

Zatem je zioracem.
Ktore piensdref.

Karol

A'

Stur

Ja gstoim jestem Dac
pauu satysfakcyę
jakiej pau zarządani.

Laud

Satysfakcyę? Pau cheer
mi' dac' satysfakcyę.
Pau? Nie' panie, ja
od panaa nawet jej
zgdae' nie' moze, bo
pau niema prawa zgdae'
meryjedgo wyruszenia
Dam panu tylko dobra
rade; wiecej mi rade
i. Zpusc' to spolicien.

Stwo, które do prajęc
swoich jener, Bogu
dzyki, miedowsto, udaj
się do innych ludzi,
gdzie możeń zostac
wielkim Człowiekiem
jarels ci wpródy nie
prowierzą.

Atur
Pamię!

Wchodzi Lwiński i Kossur
Lwiński
Jenne La senaj. Pusteraj!
Kossur

Atli prouż pana tu nie
można!

Lwiński
Wchodzą Ati bok Durmiu!
wspierze mi wolno.,
Rozumiesz ja jasnie

Czy spotkanie twoje nie
dotarło do mnie, czy ja
do niego nie dostrzegłem,
mniejsza o to - ale
Daj mi pan dobrą
radę po Karola / Do
wiedzenia Ci - żyję w
ciocie / powracaj a pamiętaj
o starym... A!
Wychoń

Łau

Po Karola / Żegnaj pana, pa-
nie / Długo. Racz mi
i nadal zaszczyścić swoją
przyjaźnią i życzliwością
której mi obecnie więcej
niż kiedykolwiek po-
treba.

Karol

Panie Łau

Łau

133

Próskaja w. za yee/ Legnanc
Pana. Swychodet

Scena V
Karol poruńj Ada. Edward
Michał. Próska.

Karol
Sam! Ja zaszerycac' go
prajajimie! Uscisnat' mi
"otou"! Nie ja tego
nie rozumiem. Precer' ja
jestem wiuny i' niks mi
tego nie wystomacery, ze
skoro niema tego
nieszerzsnego papiera
mój cryn już zmarany.
/ Siadaj.

Swchodi Ada, za chwilkę Michał. Edward
Próska./

Ada

Próbuje złożyć na ramieniu Karola

Nie przyszedł pan
jednak?

Karol

Ada!

Ada!

A wie pan? Pamińska matka
zakwestia.

Karol

Zakwestia?

Ada.

Cała osypana białym
kwiecikiem. A wie pan
co to znaczy. Mówię
że w dniu, w którym
kwiata na grobie zakwestnie
Duch zmarłego weselił
się i cieszył.

Michał

139

Spowchodzeń Szerególny kraj
Opowiadała ci już pewnie
Ada. Ldawato się że
już z tej wirty nie nie
bycie. Ważył ją widoc
nie mrozo, czy podgry
zań zobak. Leci była
silna i pod stowiceni
uzmożniła się i
wzrosła!

Larol

Odrożniła! ja klockanum
zruca się do nog opuch. Ucie!

Edward

Patn Julio i on ma
swoje Sabu.

Prowiska

J more najlepne, bo czerpie

je ze zrota miłości

Michał
Co ty maszaju?

Karol
Nic, nie, ojciec...

Michał
O, no, Kochaj ja matkę...
ona czuwa nad tobą...

Karol

Ojciec... Nie jestem godzien
twojego bogostawienia.
Wskoczyłam ku mi i usta
ale ja to wydrę z gardła
Ja....

Michał
Co... ty? Co... on?

²Karol
 ja... ja... podpisatemu...

Edward
 Schynskije Karala za rannoj Miler!
 Domyslam się wszystkiego.
 Miler! Zabijem go!

Michał
 Co podpisatęs mój synu?

Edward
 Podpisat dziś wesel na Du-
 zę samę pnegrana w
 Karły. Jęu ja zatatuoi-
 tem.

Michał
 Dzikuję Ci... żwroćę Ci
 natychmiast. Jęo Karolaf
 Wichę swoj żal, no nie
 martw się dziecko

nie martw. Tylko prosię
Ciebie nie graj już więcej.
bo niewiesz do czego
to ludzi doprowadzi.

Karl

z mojej Włocławki...

Edward

Twoje słowa!

Michał

Może dajesz słowo że nie
skniesz hazardu?

Edward

Spierając się za ci zań rzeczy
tymbardziej że obecnie
zabieram go z sobą.
Potrzebny mi jest do
uregulowania naszych
wspólnych interesów.

Naturalnie za jego zgodą. ¹³⁶

Michał
Czyżby chcesz mnie opuścić
Karolu?

Karol
Ojcie, Da Bóg powoła!

Michał
Nije chcesz mnie starego
osierocić. Ojcowi! ludzie
bez serca! Zostawiać
mnie samego!

Edward
Nie bój się sam zosta-
wy ci będę, a to co na
to moja Miss!

Ada
Skoro mi opiekunie roz-
kazują!

Michał

Zarówno to pięknie moja
panienko, ale ja nie
jestem znowu takim
egoistą, abym cię miał
tutaj więzić i nudzić.

Próska

O! nie będzie pan Sam.
A da będzie panną grafa.

Michał

/Żywo! Janko? Czy gra?

Próska

J dobre.

Ada

Wele mi! a choć brida
kam wojcej mie.

Michał

Patrzcie państwo a ja
o tem zwęcać nie wie-
miałem! Sa prozektis,
Dov konale. Weir wiecio
Kilka lekeji od pami.

Próska

Psychicznej.

Michał

A teraz przystępujemy do
egzaminu. Tutaj prawiom
Ciebie obie pod ramię prowadzi do
piannej Sekoda byleko je
ten fortepian. Kiedy owi
te nóżki przyniosą.

Karol

do Edwarda Dżignuje Ci stycja.

Edward

La co?

Karol

La to zci we mnie jenne
zwoieryt, zblizytom sig do
ouchingcego bagna, zam-
raztem sig wen ka!

no sama Sayje! Wy-
'sieddem zcu laki czar-
ny, laki brudny, i z z
wstypu do siebie jak
schorr choycitem za
rewolwer. Ty powracau
mi wiare w Jameso siebie.

Edward

Cesto burion potrebny
jest chrest niesenscia.

Karol

Teraz przyja ja chce,
ja bede Estowickiem

Edward
 Jędrzej ze mną.

Karol
 Poskarzy.

Edward
 (z usmiechem Po łabu?)

Karol
 Tak.

Edward
 No i po nią poskarzyc na skole

Milernie. Lżywy obrac. Kda gra. Prowka
 z usmiechem patuy na skchaśa, ktory
 zastuchany co muruły. gicsty kuluje.
 Edward i Karol przypatuy, sig tej
 grupie.

Janice

50/900

